

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

Vyhláška č. 5/2009 Sb. (o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a v chovu) v teorii a v praxi

Stanislava MACHOVÁ

© 2013 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra práva

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Machová Stanislava

Veřejná správa a regionální rozvoj - k.s. Klatovy

Název práce

Vyhláška 5/2009 Sb (o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a v chovu) v teorii a v praxi

Anglický název

Decree 5/2009 Coll. on Protection of Animals During Public Performance and Breeding, in Theory and Practice

Cíle práce

Posoudit právní úpravu, která umožňuje a reguluje policejní svody psů pro širokou veřejnost, služební zkoušky, výstavy psů s průkazem původu, bonitace, a přepravu zvířat, to v souvislosti zvl. vyhláškou 5/2009 a poukázat na časté chyby chovatelů a pořadatelů těchto veřejných prezentací zvířat.

Metodika

TEORETICKÁ ČÁST práce: sběr dat a jejich analýza ze zkoumané legislativy a související literatury
PRAKTICKÁ ČÁST : kvalitativní výzkum konkrétního případu (či případů) a porovnání VÝSTUPŮ ZE ZKOUMANÉHO s aktuální legislativou.

Vyhodnocení v Závěru

Harmonogram zpracování

1. Sběr dat, vyhotovení zadání práce - do 30.6.2012
2. Vypracování teoretické části - do 31.1.2013
3. Vypracování praktické části - do 28.2.2013
4. Odevzdání práce dle závazných pokynů PEF ČZU

Rozsah textové části

Rozsah práce : 30 - 40 stran, přílohy

Klíčová slova

ochrana zvířat, veřejné vystoupení, přeprava zvířat, ukázky policejních psů, výstavy psů, bonitace,

Doporučené zdroje informací

Česká republika. Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů.

Česká republika. Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.

Česká republika. Vyhláška č. 5/2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu.

Česká republika. Závazný pokyn policejního prezidenta č.80, kterým se upravuje činnost služební kynologie a služební hipologie. In: ZPPP. Odbor služební kynologie a hipologie ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky, 1. července 2009. Dostupné z: <http://www.policie.cz/soubor/004-priloha-c-7-pdf.aspx>

9. Pokyn ředitele Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky, kterým se stanoví postup policistů na úseku činnosti služební kynologie. Praha, 2009.

zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

zákon č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník

Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

DALŠÍ LITERATURA A ZDROJE PO DOHODĚ S VEDOUČÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Vedoucí práce

Kadlecová Eva, JUDr.

Termín odevzdání

březen 2013

JUDr. Jana Borská
Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c.
Děkan fakulty

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci " Vyhláška č. 5/2009 Sb. (o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a v chovu) v teorii a v praxi " jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 14. března 2013

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní JUDr. Evě Kadlecové, pod jejímž vedením práce vznikla a mé rodině za podporu při mém studiu.

Vyhláška č. 5/2009 Sb. (o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a v chovu) v teorii a v praxi

---

Decree 5/2009 Coll. on Protection of Animals during Public Performance and Breeding, in Theory and Practice

Souhrn

Posoudit policejní svody, ukázky policejních psů pro širokou veřejnost, služební zkoušky, výstavy psů s průkazem původu, bonitace, přeprava zvířat na ukázky vzhledem k vyhlášce 5/2009 a poukázat na časté chyby chovatelů a pořadatelů kynologické společnosti.

Summary

To assess the police leads, demonstrations of police dogs for the general public, professional exams, exhibitions of dogs with pedigree, breeding, transport of animals to demonstrations due Decree 5/2009 and point out common mistakes of breeders and organizers of dog breeding association.

Klíčová slova: ochrana zvířat, kynologie, veřejné vystoupení, přeprava zvířat, ukázky policejních psů, výstavy psů, bonitace

Keywords: protection of animals, cynology, public shows, transport of animals, demonstrations of police dogs, dog exhibitions, breeding

OBSAH

1. Úvod.....	8
2. Cíl práce a metodika	9
3. Přehled řešené problematiky - právní úprava ochrany zvířat	10
3.1. Zvíře v právním systému ČR	11
3.2. Právní normy upravující ochranu zvířat	15
3.2.1. Zákon na ochranu zvířat proti týrání.....	15
3.2.2. Zákon o veterinární péči	18
3.2.3. Trestní zákon.....	21
4. Vyhláška č. 5/2009 Sb.	23
4.1. Vymezení základních pojmů	23
4.2. Řády ochrany zvířat	25
4.2.1. Ochrana zvířat při veřejném vystoupení.....	25
4.2.2. Ochrana zvířat při chovu.....	26
4.2.3. Ochrana zvířat při přepravě	27
5. Vlastní práce – veřejná vystoupení	29
5.1. Svod služebních psů.....	29
5.1.1. Účastníci a průběh svodu služebních psů	29
5.1.2. Svod německých ovčáků	30
5.2. Ukázky výcviku služebních psů	31
5.2.1. Prostředí ukázek a podmínky pro psy.....	32
5.2.2. Přeprava psů na ukázky výcviku	33
5.3. Zkoušky z výkonu.....	34
5.3.1. Zkoušky služebních psů v rámci PČR	35
5.3.2. Další zkoušky služebních psů	36
5.3.3. Zkoušky dle NZŘ, IPO	37
5.3.4. Výstavy psů.....	39
5.3.5. Prostředí a účastníci výstavy.....	41
5.3.6. Průběh výstavy a podmínky pro zvířata	42
5.3.7. Řád ochrany zvířat při chovu ČMKU.....	43
6. Závěr	46
7. Seznam použitých zdrojů.....	48
8. Seznam zkratk	50
9. Přílohy.....	51

1. Úvod

„Zvířata jsou stejně jako člověk živými tvory, schopnými na různém stupni pociťovat bolest a utrpení, a zasluhují si proto pozornost, péči a ochranu ze strany člověka.“¹

Vyhláška Ministerstva zemědělství ze dne 22. prosince 2008 o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu je prováděcím předpisem zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání a předmětem její úpravy je stanovení vzoru žádosti o schválení řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení a žádosti o schválení řádu ochrany zvířat při chovu, jakož i další náležitosti ochrany zvířat při veřejném vystoupení a chovu včetně podmínky chovu psů a koček, pakliže se jedná o chovná zvířata.

Vyhláška č. 5/2009 Sb. nabyla účinnosti dnem 7. 1. 2009 a důvodem ke změnám oproti předchozí úpravě byla především novelizace zákona na ochranu zvířat provedená zákonem č. 312/2008 Sb., přičemž jejím hlavním cílem je zlepšení péče o zvířata, která se účastní veřejných vystoupení nebo jsou chována sdruženími právnických nebo fyzických osob, která se zabývají chovem zvířat a chovateli, kteří jsou jejich členy, případně podnikateli, jejichž podnikatelská činnost zahrnuje chov zvířat. Vyhláška dále usiluje i o zjednodušení právní úpravy, její srozumitelnost a usnadnění provádění příslušných úkonů.

Tato práce ve své první části přináší teoretický základ právní úpravy ochrany zvířat včetně vyhodnocení postavení zvířete v právním systému České republiky s přihlédnutím k blížící se změnám v oblasti občanského práva a dále se zabývá samotným zněním vyhlášky č. 5/2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu. Praktická část práce je potom zaměřena na posouzení veřejných vystoupení zvířat, a to svodu služebních psů, ukázek výcviku služebních psů, zkoušek z výkonu a výstav psů s průkazem původu včetně přepravy zvířat na tyto akce vzhledem k vyhlášce č. 5/2009 Sb.

---

¹ Preambule, zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání

2. Cíl práce a metodika

Cílem mé bakalářské práce je posouzení právní úpravy, která umožňuje a reguluje policejní svody psů, služební zkoušky, výstavy psů s průkazem původu, bonitace a přepravu zvířat, a to v souvislosti zvláště s vyhláškou č. 5/2009 a poukázat na časté chyby chovatelů a pořadatelů těchto veřejných prezentací zvířat. Vzhledem k vybrané problematice, která je dána jako poměrně široká díky obecnému termínu zvíře se zaměřím, jak již z předchozího textu vyplývá konkrétně na oblast služební kynologie.

Má práce je rozdělena do dvou částí a to do části teoretické a části praktické, které jsou dále členěny do jednotlivých kapitol, oddílů a pododdílů.

V teoretické části se snažím o sběr teoretických dat hlavně ze zkoumané legislativy a související literatury i s vazbou na další zákony české republiky a volně dostupné informace z internetových stránek Českomoravské kynologické unie, Ministerstva zemědělství, Státní veterinární správy České republiky a jejich studium. Tato část také popisuje vymezení základních pojmů vzhledem ke změně terminologie, kterou vyhláška přináší. Tato práce se zabývá právní úpravou vyhlášky a souvisejících předpisů k 31. 12. 2012.

V praktické části se snažím rozebrat druhy veřejných vystoupení psů a jejich případné legislativní potřeby. V této části také pracuji s vlastními poznatky z mé mnohaleté praxe v oboru kynologie získané ať už v zaměstnání u PČR kde pracuji jako psovod, nebo při mé zájmové činnosti kdy jsem již 23 let členkou základní kynologické organizace Defurovy Lažany. Za tuto mnohaletou praxi jsem se sama aktivně zúčastnila desítek veřejných vystoupení ve formě výkonnostních zkoušek, závodů a ukázek výcviku. Samozřejmě jsem se zúčastnila také mnoha výstav ať už místního, krajského nebo mezinárodního významu, ale jen jako divák nebo pořadatel.

Metodologicky jsem využila standardních technik právního i sociálního výzkumu od vlastního pozorování, přes analýzu produktů, především textu právních předpisů, až po neřízený rozhovor s odborníky z řad kynologů, a zástupcem Státní veterinární správy pro Plzeňský kraj – Inspektorátu Klartovy.

V závěru své práce shrnuji skutečnosti zjištěné při zpracování celé práce, a snažím se upozornit na nejčastěji opomíjené skutečnosti.

3. Přehled řešené problematiky - právní úprava ochrany zvířat

Již z právních dějin vyplývá, že zvíře bylo od starověku považováno za majetek. V raných dobách vývoje **římského práva** bylo ve vztahu k objektům práva zavedeno rozdělení věcí na *res Mancipi* (věci mancipační) a *res nec Mancipi* (věci nemancipační), přičemž *res Mancipi* zahrnovaly věci základního hospodářského významu pro zemědělskou usedlost staré římské rodiny, tedy drobnou usedlost a právě mezi taxativním výčtem věcí mancipačních nacházíme domácí zvířata, která tahají nebo na hřbetě nosí náklady.² Toto chápání zvířete se ve své podstatě udrželo v kontinentální právní kultuře až do současnosti. A právě z tohoto důvodu je třeba zmínit nejen práva zvířat, tedy jejich veřejnoprávní ochranu, ale rovněž práva na zvířata, tedy občanskoprávní vztahy, jejichž předmětem zvířata jsou, i přes zvláštní režim, který živým tvorům – věcem, zajišťuje veřejnoprávní úprava.

Ve věci **ochrany zvířat v českých zemích** se první právní norma objevuje již v roce 1855, kdy byl nařízením č. 31/1855 ř.z. vydán zákonný předpis proti týrání zvířat, na jehož základě potom došlo v jednotlivých zemích k vydání vyhlášek tuto problematiku upravujících. K ochraně zvířat byla určena rovněž vyhláška č. 8/1899, která obsahovala zákazy častěji pozorovaného obvyklého zlého nakládání se zvířaty v souvislosti se živnostenským provozem. Právní předpisy té doby však upravovaly zejména povinnosti, případně zákazy související s nakládáním s hospodářskými zvířaty a tyto vykládaly na individuálních známých případech týrání.

Tak například v hlavě II. (zvláštní ustanovení pro povozy psy tažené) vyhlášky č. 45/1902 čes.z.z. se stanovilo, že tažní psi musejí míti náležitou výšku a silný vzrůst. Užívat březích nebo kojících fen k tahu bylo zakázáno (§ 6). Aby si průvodce psího potahu, nebo někdo jiný za jízdy sedal na vozík, bylo zapovězeno; dále zapovídá se užívat opat' nebo bič (§ 8). V hlavě V. (týrání, jež se děje zanedbáváním domácích zvířat vůbec a psů na řetězech zvláště) téže vyhlášky se stanovilo, že každé hrubé zanedbání zvířat domácích co do krmení, napájení, umístění a čistoty vůbec, zejména také uvazování psů na krátké řetězy a neposkytnutí teplejšího opatření v zimě psům uvázaným trestá se jako týrání zvířat ve smyslu této vyhlášky.³

² KINCL, J., URFUS, V., SKŘEJPEK, M.: *Římské právo*, 88 s.

³ RYDVAL, T.: *Ochrana zvířat proti týrání jako součást právní ochrany zvířat v České republice*

K podrobnější úpravě ochrany zvířat proti týrání v současném pojetí došlo až v roce 1939, kdy bylo vydáno nařízení vlády č. 106/1939 Sb., o ochraně zvířat proti týrání.

Současná právní úprava vztahující se k ochraně zvířat proti týrání je reprezentována jednak obecnými právními předpisy, zde můžeme hovořit o Ústavě České republiky, Listině základních práv a svobod či trestním zákoně a zákoně o přestupcích, a dále zvláštními právními předpisy, ke kterým patří jednak normy upravující samotnou existenci zvířat, jako například zákon o ochraně přírody a krajiny či zákon o obchodování s ohroženými druhy, dále normy na ochranu zvířat, normy vztahující se k chovu zvířat a péči o ně nebo normy upravující myslivost a rybářství. K právním pramenům týkajícím se ochrany zvířat však je třeba rovněž řadit i předpisy vztahující se k ochraně životního prostředí, předpisy upravující subjekty pro ochranu zvířat a příslušnou judikaturu.

3.1. Zvíře v právním systému ČR

Jak již bylo zmíněno, současná právní úprava považuje živá zvířata dle zákona č. 40/1964, občanského zákoníku (dále jen občanský zákoník) **za věc**, respektive za předmět práv zvláštního druhu. Obecně tedy mohou být zvířata předmětem vlastnictví a prodeje, jejich vlastník je v mezích zákona oprávněn tento předmět vlastnictví držet, užívat, požívat jeho plody a užitky a nakládat s ním. De facto jej může rovněž ztratit (§135 odst. 1, 2, 3 občanského zákoníku) či opustit (§135 odst. 4 občanského zákoníku) apod. Že je zvíře chápáno, jako věc vyplývá například z ustanovení občanského zákoníku týkajících se kupní smlouvy.

Výklad samotného pojmu zvíře potom nalézáme ve zvláštních právních normách. Nejpodrobněji se mu věnuje zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti **týrání**, pro jehož účely se rozumí:

- *zvířetem obratlovec kromě člověka, nikoliv však plody (fěty) nebo embrya,*
- *pokusným zvířetem zvíře, které je použito k pokusným účelům, je s ním manipulováno a jsou vytvářeny a navozovány procesy, které v přirozených podmínkách neexistují,*
- *volně žijícím zvířetem zvíře, které se vyskytuje v přírodě a není v přímé péči člověka,*

- *zvířetem v zájmovém chovu zvíře, u kterého hospodářský efekt není hlavním účelem chovu, a to buď chované v prostorách tomu určených nebo v domácnosti, jehož chov slouží především zájmové činnosti nebo osobní spotřebě,*
- *zvířetem v lidské péči zvíře, jež je přímo závislé na bezprostřední péči člověka,*
- *nebezpečným zvířetem zvíře, které v dané situaci bezprostředně ohrožuje člověka,*
- *nebezpečným druhem zvířete takový druh, který vzhledem ke svým biologickým vlastnostem má zvláštní nároky, může ohrozit zdraví a život člověka, který se pak může dopustit týrání jedince tohoto druhu, nebezpečné druhy zvířat stanoví ministerstvo zemědělství České republiky (dále jen "ministerstvo") vyhláškou,*
- *hospodářským zvířetem zvíře využívané k hospodářským účelům, zejména skot, prasata, ovce, kozy, hrabavá a vodní drůbež, lichokopytníci, králíci kožešinová zvířata a ryby.⁴*

Vymezení pojmů spjaté se zvířaty však nacházíme i v dalších normách, například v zákoně č. 162/2003 Sb., o podmínkách **provozování zoologických zahrad** a o změně některých zákonů (*pro účely tohoto zákona se rozumí zvířetem domácím živočich, který patří k biologickému druhu, jenž vznikl činností člověka domestikací a žije převážně v přímé závislosti na péči člověka, případně druhotně zdivočelý živočich původně domestikovaného druhu nebo poddruhu a volně žijícím živočichem jedinec takového živočišného druhu, jehož populace se udržuje anebo udržovala, v případě druhů v přírodě neznámých nebo vyhynulých, v přírodě samovolně; může jít i o jedince chovaného v lidské péči anebo závislého na péči člověka⁵) nebo v zákoně č. 449/2001 Sb., o **myslivosti** (*pro účely tohoto zákona se rozumí zvěří obnovitelné přírodní bohatství představované populacemi druhů volně žijících živočichů uvedených v následujících ustanoveních tohoto zákona⁶)**

V současné době však očekáváme výrazný hodnotový posun v chápání zvířat díky rozsáhlé rekonstrukci soukromého práva, jehož součástí je i zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen nový občanský zákoník), který nabývá účinnosti dne 1. ledna 2014. Jedním z často zmiňovaných cílů této nové právní úpravy je i vymezení pojmu zvíře a

⁴ § 3 písm. b)-h), k) zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání,

⁵ § 2 odst. 1 písm. c), d) zákona č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad a o změně některých zákonů

⁶ §2 písm. b) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti

vymanění živých tvorů ze současného pojetí. Úprava zvířat zde však není soustředěna do samostatného oddílu, jak by se dalo očekávat, ale prolíná se několika částmi kopírujícími systém právní úpravy věcí.

Samotné postavení živých zvířat v právním řádu je zakotveno v **§ 494 nového občanského zákoníku:**

Živé zvíře má zvláštní význam a hodnotu již jako smysly nadaný živý tvor. Živé zvíře není věcí a ustanovení o věcech se na živé zvíře použijí obdobně jen v rozsahu, ve kterém to neodporuje jeho povaze.⁷

Přesné vymezení rozsahu ustanovení o věcech neodporujících povaze živého zvířete zde schází, nicméně o tomto aspektu hovoří důvodová zpráva k návrhu tohoto právního předpisu. Dle této již z pozitivního vymezení pojmu zvíře, které klade důraz na jeho zvláštní význam a hodnotu, jež je podmíněna nadáním smyslu, justifikuje vyloučení zvířete z kategorie věcí a ustanovení o věcech se tedy na živá zvířata aplikují obdobně, ovšem pouze právě v onom rozsahu, který neodporuje povaze zvířete jako **živého tvora**.

V souladu se zákony na ochranu zvířat sleduje nový posun v občanském právu stejné hodnotové východisko problematiky, je veden ekologickými hledisky a etikou ochrany zvířat, přičemž na tuto oblast nahlíží ze strany vlastnického práva a jeho ochrany. Není zde brán zřetel pouze na zvíře samotné, ale rovněž na jeho majitele a jejich vzájemný vztah a emoční vazby, které jsou rovněž předmětem ochrany. Pokud tedy hovoříme o rozsahu, ve kterém lze užít obdobně ustanovení o věcech rovněž na živá zvířata, můžeme říci, že by bylo např. v rozporu s povahou zvířete jako živého tvora použít jako zástavu psa lpícího na svém pánovi s tím, že pes bude předán zástavnímu věřiteli jako osobě zvířeti cizí a vystaven stresu⁸. Dostáváme se tedy k tomu, že svou roli zde sehraává i psychický stav zvířete jako nedílná součást podstaty živých zvířat odlišující je od věcí. Ovšem toto pojetí pravděpodobně v budoucnu přinese nemalé obtíže, protože ohodnocení emoční újmy různých druhů zvířat bude nutno posuzovat dle jedinečných okolností dané situace a postupy se tedy budou muset lišit případ od případu.

Co se kategorií zvířat pro účely nového občanského zákoníku týče, rovněž zde se setkáme s výrazným posunem a širším pojetím než jak k této otázce přistupuje platný zákon na ochranu zvířat, který pro své účely vymezuje pojem zvíře na živé obratlovce

---

⁷ § 494 zákona č. 89 /2012 Sb., občanského zákoníku (s účinností od 1.1.2014)

⁸ Důvodová zpráva – konsolidovaná verze, 120 s.

odlišné od člověka⁹. Vyjádřeným poukazem na povahu živého tvora nový občanský zákoník rozšiřuje pro své účely pojetí zvířete i na bezobratlé, pakliže jsou tito schopni cítit bolest nebo stres. Kategorie zvířat jsou potom dále vázány na základní soukromoprávní instituty, tedy na vznik, existenci a zánik vlastnického práva a otázky spojené s náhradou škody způsobenou zvířetem.

Dle tradičního soukromoprávního rozlišení na zvířata **divoká a domácí** potom pokládá nový občanský zákoník zvířata za divoká, jestliže náleží k druhu, který je nedomestikovaný, tedy celý druh nebo jeho převážná část žije ve volné přírodě a za domácí tehdy, jestliže naopak tento druh nebo jeho převážná část žije s člověkem. Divoké zvíře je zvířetem bez pána, dokud žije na svobodě (§1046 odst. 1 nového občanského zákoníku) a není tak předmětem vlastnického práva, pakliže nedojde k jeho přivlastnění (v souladu s dalšími právními předpisy, např. zákonem na ochranu zvířat proti týrání, zákonem o myslivosti atd.). Podkategorie divokých zvířat tvoří členění na **zvířata zajatá**, tedy taková, kterým je fyzickými překážkami bráněno v útěku a která pokud dostanou možnost uniknout tak učiní a stanou se opět zvířetem bez pána za předpokladu, že jejich vlastník je bez prodlení nestíhá nebo nehledá ve snaze je znovu zajmout (§1046 odst. 2 nového občanského zákoníku) a zvířata zkrocená (§1047 nového občanského zákoníku), kterým se zpravidla trvale brání ve volném pohybu, ale která si na svého pána natolik zvykla, že se u něho samovolně zdržují, anebo se k němu pravidelně vrací, zachovávajíce si návyk vracet se.

Problematickou se zde může jevit zejména pasáž hovořící o stíhání či hledání uprchlého zajatého zvířete, protože ze znění zákona ani z důvodové zprávy jasně nevyplývá, co je míněno hledáním zvířete a bude tedy třeba opět posuzovat případ od případu, kdy vlastník pozbyl či naopak nepozbyl vlastnické právo k takovému zvířeti.

Domácí zvířata jsou naopak vždy předmětem vlastnického práva jejich pána. *Zaběhne-li se domácí zvíře, uplatní se na ně právní pravidla o ztracené věci do té míry, pokud speciálně pro ně nejsou stanovena zvláštní pravidla. Jedná se zejména o § 1048 zakládající právní fikci derelikce domácího zvířete v případě, že je z okolností zřejmý úmysl zbavit se zvířete nebo je vyhnat. Totéž právní pravidlo se uplatní i na zvířata v zájmovém chovu, neboť ne každé zvíře v zájmovém chovu je zvířetem domácím.*¹⁰ Opuštění domácího zvířete, jehož průvodním jevem je vlastníkům úmysl se zvířete zbavit

⁹ § 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání

¹⁰ Důvodová zpráva – konsolidovaná verze, 276 s.

nebo jej vyhnat má za následek ztrátu vlastnického práva a zvíře se tím stává zvířetem bez pána, jež si každý může přivlastnit zákonným způsobem. Nestává se však zvířetem divokým, ale zvířetem ve zvláštní samostatné právní kategorii.

3.2. Právní normy upravující ochranu zvířat

3.2.1. Zákon na ochranu zvířat proti týrání

Účel zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání je vyjádřen v podobě preambule zákona v jeho samém počátku:

„Zvířata jsou stejně jako člověk živými tvory, schopnými na různém stupni pociťovat bolest a utrpení, a zasluhují si proto pozornost, péči a ochranu ze strany člověka.“¹¹

Na toto slavnostní prohlášení navazuje znění §1, podle kterého je účelem zákona chránit zvířata, jež jsou živými tvory schopnými pociťovat bolest a utrpení, před týráním, poškozováním jejich zdraví a jejich usmrcením bez důvodu, pokud byly způsobeny, byť i z nedbalosti, člověkem. Paragrafem 2 je potom zakázáno týrání zvířat a všechny formy propagace týrání zvířat.

Dále je po vzoru evropského práva prezentována legální definice a jednotlivých právních kategorií zvířat, jak jsme si je již shrnuli výše, a některých dalších pojmů, se kterými zákon pracuje. Zde se jedná zejména o pojmy jako utrpení, jímž se rozumí pro účely tohoto zákona stav zvířete způsobený jakýmkoliv podnětem nebo zákrokem, kterého se zvíře nemůže samo zbavit a který u zvířete způsobuje bolest, zranění, zdravotní poruchu anebo smrt (§3 písm. m), **nepřiměřená bolest**, kterou je bolest neodpovídající povaze potřebného zákroku (§3 písm. n), **usmrcení**, jímž je rozuměn jakýkoliv zákrok nebo jednání, které způsobí smrt zvířete (§3 písm. o), **porážka**, za kterou je zákonem považováno usmrcení jatečního zvířete za účelem využití jeho produktů (§3 písm. p) nebo **utracení**, kterým se rozumí usmrcení zvířete, pokud možno bezbolestně, stanovenými veterinárními prostředky a vybavením, provedené veterinárním lékařem, osobou odborně způsobilou nebo provedené pod jejich dohledem (§3 písm. r). Dále i **utýrání**, kterým

---

¹¹ Preambule, zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání

zákon rozumí přivození smrti zvířete v důsledku bolestivého anebo jinou trýzeň zvířeti působícího jednání člověka, které zvíře přežije, ale které má za následek nutnost jeho utracení pro následky z utrpení, anebo usmrcení zvířete zakázanými metodami (§ 3 písm. s), kupírování uší, tedy kosmetický zákrok na obou stranách hlavy zvířete, v jehož důsledku dochází v podobném tvaru ke ztrátě ušního boltce, a tím ke změně vzhledu zvířete (§3 písm. t) a v neposlední řadě i pokus, kterým je rozuměno jakékoliv použití zvířete k pokusným nebo jiným vědeckým účelům, které u zvířete vyvolává nebo je způsobilé vyvolat bolest, úzkost nebo utrpení, anebo které může vést k trvalému poškození nebo ke ztížení přirozeného způsobu života zvířete, anebo které v důsledku provedených zákroků nebo provedených úkonů vede nebo může vést k tomu, aby se zvíře s takovýmto poškozením narodilo (§3 písm. u).

Za ústřední je nezbytné považovat § 4 tohoto zákona, který taxativně stanovuje, co vše je pro účely tohoto zákona považováno za týrání, proti kterému byl zákon vytvořen. Některé ze 23 bodů, jež pod příslušnými písmeny zakotvují vymezení pojmu týrání, nelze než považovat za naprosto zjevné a srozumitelné (např. nutit zvíře k výkonům, které neodpovídají jeho fyzickému stavu a biologickým schopnostem a prokazatelně překračují jeho síly, z jiných než zdravotních důvodů omezovat výživu zvířete včetně jeho napájení, chovat zvířata v nevhodných podmínkách nebo tak, aby si sama nebo vzájemně způsobovala utrpení atd.) o jiných je však možno vést diskuzi, jako se tomu již dlouhou dobu děje ve věci ustanovení § 4 odst. 1 písm. g), které mimo jiné říká, že za týrání se považuje i provádění chirurgických zákroků za účelem změny vzhledu nebo jiných vlastností zvířete, a to i v případě, že by uvedené zákroky byly provedeny za použití prostředků pro celkové nebo místní znecitlivění, prostředků snižujících bolest nebo jiných metod, zejména kupírování uší atd.

V řadách odborné i laické kynologické veřejnosti najdeme mnoho zastánců, ale zejména mnoho odpůrců tohoto ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání. Nejsilnější odpor byl citelný ihned po zavedení tohoto bodu zákona do praxe především v řadách chovatelů těch plemen psů, kterých se přímo týká, tedy těch, kterým byly od jejich vzniku ušní boltce kupírovány a která tuto, zákonem nazývanou kosmetickou, úpravu mají v některých případech do dnešního dne přímo uvedenou v platném znění standardu plemene dle Mezinárodní kynologické organizace FCI (Fédération Cynologique Internationale). V současné době již můžeme hovořit o určitém smíření se či

částečné akceptaci tohoto ustanovení v praxi, přestože některé případy nás utvrzují v tom, že k úplnému respektování zákona v této otázce je třeba ještě mnoho času. Protože zákon pokládá za týrání pouze provedení chirurgického zákroku, který směřuje ke kupírování ušních boltců, nikoliv držení zvířete, na kterém byla tato úprava provedena, někteří chovatelé dále nechávají své psy kupírovat v zahraničí, případně importují kupírované jedince, přestože tím značně omezují své pole působnosti s ohledem na to, že zákon zakazuje propagaci týrání, kterou je rozuměno zejména vystavování, jiné demonstrace nebo předvádění zvířete, na kterém byl proveden zákrok uvedený v § 4 odst. 1 písm. g), (mj. kupírování ušních boltců), na veřejném vystoupení a zveřejnění popisu nebo vyobrazení, které navádí k postupům, praktikám chovu nebo výcviku, odchytu nebo usmrcování, úpravám vzhledu zvířete a zásahům do jeho zdravotního stavu spojeným s týráním zvířete tak, jak je vymezeno tímto zákonem, pokud v doprovodné informaci není uvedeno, nebo to jinak nevyplývá, že se jedná o činnosti zakázané tímto zákonem (§4a odst. 1,2).

Ustanovení, které se přímo vztahuje k prováděcímu předpisu tohoto zákona, tedy vyhlášce 5/2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu, nalezneme v § 4 odst. 1 písm. b), respektive § 4 odst. 3. Dle prvního jmenovaného odstavce pod písm. b) se za týrání považuje podrobit zvíře výcviku nebo veřejnému vystoupení anebo obdobnému účelu, je-li toto pro zvíře spojeno s bolestí, utrpením, zraněním nebo jiným poškozením, jakož i vychovávat, cvičit nebo účelově používat zvíře k agresivnímu chování vůči člověku nebo jiným zvířatům. Toto ustanovení se však dle odst. 3 stejného paragrafu nevztahuje na výchovu, výcvik a použití zvířete k plnění úkolů, stanovených ozbrojeným silám, bezpečnostním sborům nebo obecní policii zvláštními právními předpisy, jakož i na výchovu a výcvik psů prováděný chovatelskými sdruženími nebo organizacemi v rámci zájmové činnosti, přičemž tento způsob výchovy a výcviku musí být prováděn v souladu se schváleným řádem ochrany zvířat při veřejném vystoupení.

A jako poslední nalezneme v úvodní části zákona mezi obecnými ustanoveními rovněž zákaz bezdůvodného usmrcení zvířete a vymezení důvodů k usmrcení. Těmi jsou:

- *využití produktů hospodářského zvířete,*
- *slabost, nevléčitelná nemoc, těžké poranění, genetická nebo vrozená vada, celkové vyčerpání nebo stáří zvířete, jsou-li pro další přežívání spojeny s trvalým utrpením,*
- *bezprostřední ohrožení člověka zvířetem,*

- výkon práva myslivosti a rybářství podle zvláštních předpisů,
- nařízené mimořádné veterinární nebo hygienické opatření při ochraně před nákazami,
- ukončení pokusu na pokusném zvířeti, není-li v projektu pokusů stanoveno jinak,
- regulování populace zvířat v lidské péči a volně žijících zvířat; tím nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů,
- deratizace a opatření v boji proti škodlivým organismům,
- uložené zvláštní opatření v případě nemožnosti identifikovat zvíře podle zvláštních právních předpisů.¹²

3.2.2. Zákon o veterinární péči

Zákon č. 166 ze dne 13. července 1999 o **veterinární péči** a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon) vymezuje jako předmět své úpravy v základním ustanovení stanovení požadavků veterinární péče na chov a zdraví zvířat a na živočišné produkty a upravení práv a povinností fyzických osob, jakož i soustavy, působnosti a pravomoci orgánů vykonávajících státní správu v oblasti veterinární péče (§ 1). Veterinární péče přitom zahrnuje péči o zdraví zvířat a jeho ochranu, zejména předcházení vzniku a šíření nálezů či jiných onemocněních zvířat a jejich zdolávání, ochranu lidí před nemocemi přenosnými ze zvířat na člověka, péči o zdravotní nezávadnost živočišných produktů a krmiv a ochranu zdraví lidí před jeho poškozením nebo ohrožením živočišnými produkty, ochranu území ČR před zavlečením nálezů zvířat a nemocí přenosných ze zvířat na člověka a před dovozem zdravotně závadných živočišných produktů nebo krmiv ze zahraničí, dále ochranu životního prostředí před nepříznivými vlivy souvisejícími s chovem zvířat, výrobou, zpracováním živočišných produktů a ochranu zvířat a jejich produkce před riziky ze znečištěného životního prostředí, veterinární asanaci a dozor nad dodržováním povinností a požadavků stanovených k zajištění výše jmenovaných úkolů tímto zákonem a zvláštními předpisy (státní veterinární dozor)¹³.

¹² §5 odst. 2 písm. a)-i) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání

¹³ §2 písm. a)-f) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči

K základním ustanovením veterinárního zákona patří rovněž vymezení základních pojmů, se kterými zákon dále pracuje. Jedná se o § 3 odst. 1 písm. a) – z), pod kterými nalezneme vymezení takových pojmů, jako například **chovatel** (každý, kdo chová nebo drží zvíře nebo zvířata anebo s nimi obchoduje), **chov** (chov zvířete nebo skupiny zvířat téhož druhu jednoho chovatele), **svod zvířat** (soustředění zvířat z různých chovů na určeném místě a k určenému účelu, zejména trh se zvířaty, výstava nebo přehlídka zvířat, zkoušky výkonnosti a chovatelské soutěže) nebo **zvířata podezřelá z nákazy** (zvířata, u nichž se projevují klinické příznaky vyvolávající podezření, že jde o určitou nákazu zvířat, anebo zvířata, u nichž je podle výsledků vyšetření nutno mít za to, že jsou podezřelá z určité nákazy zvířat) či **karanténa** (dočasné oddělené umístění zvířat před jejich zařazením do chovu anebo zvířat podezřelých z nákazy zvířat nebo zvířat podezřelých z nakažení, v jehož průběhu se provádějí preventivní, diagnostické, popřípadě i léčebné úkony k ochraně před zavlečením nebo šířením nákazy zvířat) atd., přičemž tam, kde s v tomto zákoně hovoří o zvířatech, je v závislosti na povaze věci myšleno rovněž sperma, vajíčka, embrya, násadová vejce, oplodněné jikry a plemenitbo včel (§3 odst. 2).

Následující hlava II veterinárního zákona, která nese název zdraví zvířat a jeho ochrana, je dále rozčleněna do tří oddílů. První z nich upravuje povinnosti chovatelů, druhý přemístění a vnitrostátní přepravu zvířat, svod zvířat a shromažďovací středisko a třetí potom nákazy a jejich zdolávání.

Povinnostem chovatelů jsou věnovány 3 poměrně rozsáhlé paragrafy, které tyto **taxativně vymezují**. V první řadě se jedná o povinnosti, které můžeme označit za obecné a ke kterým patří taková základní pravidla, jako chování zvířat způsobem, v prostředí a podmínkách, které vyžadují jejich biologické potřeby, fyziologické unce a zdravotní stav (§4 odst. 1 písm. a), sledování zdravotního stavu zvířat a poskytnutí včasné první pomoci včetně požádání o odbornou veterinární pomoc (§4 odst. 1 písm. b), zajištění pravidelného očkování proti vzteklině u příslušných druhů zvířat (§4 odst. 1 písm. f) či bránění vzniku a šíření nález (§4 odst. 1 písm. c).

Další část povinností daných chovatelům se vztahuje na chovatele hospodářských zvířat a chovatele, kteří jako podnikatelé chovají hospodářská zvířata pro účely podnikání. Těm zákon dále ukládá například zabezpečení provádění vyšetření, zdravotních zkoušek a povinných preventivních a diagnostických úkonů v rámci veterinární kontroly zdraví a dědičnosti zdraví, a to ve stanovených lhůtách (§5 odst. 1 písm. a) zabezpečení

v příslušném rozsahu čištění, dezinfekci, dezinfekci a deratizaci stájí a jiných prostor, v nichž jsou zvířata chována (§5 odst. 1 písm. b), užívání k napájení zvířat vodu, která neohrožuje zdravotní stav zvířat a zdravotní nezávadnost jejich produktů (§5 odst. 1 písm. d) či uvádění na trh pouze takových zvířat, kterým nebyly podávány nepovolené nebo zakázané látky nebo přípravky (§5 odst. 2 písm. b).

Poslední paragraf věnovaný povinnostem chovatelů se potom vztahuje k chovu živočichů pocházejících u akvakultury pro účely podnikání a zde jsou nad výše uvedené chovatelům uloženy povinnosti jako podání žádosti ke krajské veterinární správě o schválení registrace, popřípadě jen o registraci podniku, závodu nebo jiného zařízení, v němž jsou živočichové chováni nebo drženi (§5a odst. 1 písm. a) či vedení záznamů o přemísťování živočichů, a to způsobem, který umožňuje zjistit místo původu a místo určení těchto živočichů (§ 5a odst. 1 písm. b).

Druhý oddíl veterinárního zákona, který se zabývá zdravím zvířat a jeho ochranou, je věnován podmínkám přemísťování a vnitrostátní **přepravy zvířat** a stanovuje mimo jiné chovatelům povinnost vyžádat si veterinární **osvědčení k přemístění**

- a) *zvířete do shromažďovacího střediska,*
- b) *hospodářského zvířete mimo území kraje do jiného hospodářství nebo k osobě, která nakupuje a prodává skot, prasata, ovce a kozy; to však neplatí pro koně, osly a jejich křížence, kteří jsou registrovaní podle plemenářského zákona, nebo*
- c) *pokusného zvířete, pokud nejde o zvíře z chovného nebo dodavatelského zařízení.¹⁴*

Toto veterinární osvědčení dle zákona naopak není vyžadováno k přemístění

- a) *koně, osla nebo jejich křížence, je-li veterinární osvědčení nahrazeno průkazem koně,*
- b) *psa, je-li veterinární osvědčení nahrazeno pasem nebo očkovacím průkazem obsahujícím záznam, že pes má v době přemístění platné očkování proti vzteklině,*
- c) *selat, jehňat a kůzlat mladších 3 měsíců, jakož i drůbeže, králíků a ryb, pokud tato zvířata nejsou přemísťována k chovateli, který je jako podnikatel hodlá chovat pro účely podnikání nebo je využívat jako pokusná zvířata, nebo*
- d) *prasat, ovcí a koz, určených k domácí porážce.¹⁵*

---

¹⁴ §6 odst. 1 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči

¹⁵ §6 odst. 3 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči

Dále jsou upraveny rovněž podmínky shromažďování zvířat k přepravě, jejich nakládání, překládání a vykládání, jakož i podmínky, za kterých zvířata mohou být přepravována a parametry dopravních prostředků, kterými se tak děje.

Ke svodu zvířat tento oddíl veterinárního zákona ve svém § 9 říká, že jej lze pořádat pouze pod státním veterinárním dozorem, a to za podmínky požádání obce o povolení konání svodu zvířat ze strany pořadatele a vyžádání veterinárních podmínek pro konání svodu zvířat od krajské veterinární správy, a to před podáním žádosti první. Samozřejmě je zde stanovena rovněž povinnost pořadatele dodržování těchto veterinárních podmínek zajistit.

Poslední oddíl zákona věnovaný **zdraví zvířat** a jeho ochraně nese název **nákazy** a jejich zdolávání a nalezneme v něm v první řadě aktivity orgánů státní veterinární správy prováděné v této oblasti, ohlašovací povinnost chovatelů a dalších osob ve věci podezření z výskytu nebezpečné nákazy nebo nemoci přenosné ze zvířat na člověka a povinnosti chovatele, na jehož zvířatech se projevují příznaky nasvědčující podezření z výskytu nebezpečné nákazy. Dále jsou potom vymezena konkrétní ochranná opatření, která jsou aplikována v případě potvrzení výskytu **nebezpečné nákazy** nebo hrozí-li nebezpečí jejího šíření.

3.2.3. Trestní zákon

Právní ochrana zvířat s sebou nese samozřejmě i **sankce**, které jsou v případě závažných činů týrání zvířat kvalifikovaných jako trestné činy stanoveny společně s vymezením konkrétního jednání, ze které mohou být uloženy, v zákoně č. **40/2009 Sb., trestním zákoníku**. Trestným činem proti životnímu prostředí je dle ustanovení tohoto zákona mimo jiné také týrání zvířat a zanedbání péče o zvíře z nedbalosti.

1) Kdo týrá zvíře

a) zvláště surovým nebo trýznivým způsobem, nebo

b) surovým nebo trýznivým způsobem veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán

a) byl-li za čin uvedený v odstavci 1 v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, nebo

b) způsobí-li týranému zvířeti takovým činem trvalé následky na zdraví nebo smrt.

3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na větším počtu zvířat.¹⁶

1) Kdo z hrubé nedbalosti zanedbá potřebnou péči o zvíře, které vlastní nebo o něž je povinen se z jiného důvodu starat, a způsobí mu tím trvalé následky na zdraví nebo smrt, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

2) Odnětím svobody až na dvě léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nebo trvalé následky na zdraví většímu počtu zvířat.¹⁷

Oproti předchozí trestněprávní úpravě (zákon č. 140/1961 Sb.,) podle které byli za trestný čin související s týráním zvířat stíháni pouze pachatelé, kterým se podařilo prokázat, že čin spáchali úmyslně, je současná úprava rozšířena o trestný čin nedbalostního týrání zvířat zaviněného špatnou péčí chovatele.

---

¹⁶ § 302 zákona č.40/2009 Sb., trestního zákoníku

¹⁷ § 303 zákona č.40/2009 Sb., trestního zákoníku

4. Vyhláška č. 5/2009 Sb.

Vyhláška Ministerstva zemědělství ze dne 22. prosince 2008 o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu je prováděcím předpisem zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání (dále jen zákona na ochranu zvířat) a předmětem její úpravy je stanovení vzoru žádosti o schválení řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení a žádosti o schválení řádu ochrany zvířat při chovu, dále i obsah poučení osob o ochraně zvířat při veřejném vystoupení, náležitosti řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení a řádu ochrany zvířat při chovu a v poslední řadě podmínky chovu psů a koček, pakliže se jedná o chovná zvířata.¹⁸

Tato vyhláška nabyla účinnosti dnem 7. 1. 2009 a důvodem ke změnám oproti předchozí úpravě byla především novelizace zákona na ochranu zvířat provedená zákonem č. 312/2008 Sb., která mimo jiné stanovila pro ochranu zvířat při veřejném vystoupení a ochranu zvířat při chovu podmínku schválení řádu ochrany zvířat Ministerstvem zemědělství¹⁹, tedy nikoli Ústřední komisí pro ochranu zvířat, jako tomu bylo do té doby. Ministerstvo zemědělství je tedy orgánem, který vydává rozhodnutí o schválení či neschválení řádů ochrany zvířat při veřejném vystoupení a při chovu z hlediska dodržování zákona na ochranu zvířat.

Hlavním cílem vyhlášky o ochraně zvířat při **veřejném vystoupení** a při chovu je **zlepšení péče o zvířata**, která se účastní veřejných vystoupení nebo jsou chována sdruženími právnických nebo fyzických osob, která se zabývají chovem zvířat a chovateli, kteří jsou jejich členy, případně podnikateli, jejichž podnikatelská činnost zahrnuje chov zvířat (dále jen chovateli). Vyhláška dále usiluje i o zjednodušení právní úpravy, její srozumitelnost a usnadnění provádění příslušných úkonů.

4.1. Vymezení základních pojmů

Novelizací zákona na ochranu zvířat došlo rovněž ke změně terminologie, která je tímto zákonem užívána a se kterou prováděcí předpis dále pracuje, což je dalším důvodem

---

¹⁸ §1 vyhlášky č. 5/2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a v chovu

¹⁹ §7a, §20 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání

změny tohoto předpisu, tedy vzniku vyhlášky č. 5/2009 Sb. O ochraně zvířat při veřejném vystoupení a v chovu.

Veřejným vystoupením se nyní rozumí jednorázové nebo opakované provádění činnosti se zvířetem nebo zvířaty chovatele, s výjimkou cílených pohybových aktivit a předvádění zvířat zoologickou zahradou nebo záchrannou stanicí, které je přístupné veřejnosti, a to i prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků, za účelem výchovy, vzdělávání, reklamy, soutěže nebo za účelem podnikání, nebo činnost, při které vznikne doklad o zvířeti, který je hodnocením jeho vzhledu, výkonu nebo určitých vloh; za veřejné vystoupení se považuje i svod zvířat²⁰ dle § 3 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči.

Výklad termínu veřejné vystoupení je dále třeba doplnit o stanovisko Ústřední komise pro ochranu zvířat k použití **služebních psů** na veřejnosti ze dne 31. 5. 2005, které říká, že použití služebních psů na veřejnosti, kdy plní úkoly stanovené zvláštními právními předpisy, není veřejným vystoupením ve smyslu zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.²¹ Výkon služby se služebními psy, i když probíhá na veřejnosti za přítomnosti širokého okruhu osob, tedy není veřejným vystoupením, například při použití služebního psa při **demonstraci**, nebo v případě hledání zakázaných látek ve veřejných prostorech. Pokud se ovšem služební psi účastní informačních a propagačních akcí, jejichž cílem je seznámit veřejnost s činností příslušných orgánů, případně soutěží nebo veřejných ukázek výcviku služebních psů, je třeba tyto akce od výkonu služby a výcviku služebních psů odlišovat a za veřejné vystoupení je považovat.

Co se týče chovu, jsou pro účely této práce relevantní ustanovení týkající se chovu zájmového, jejichž obsah vymezuje zvíře v zájmovém chovu jako zvíře, u kterého hospodářský efekt není hlavním účelem chovu, a to buď chované v prostorách k tomu určených, nebo v domácnosti, jehož chov slouží především zájmové činnosti člověka, nebo zvíře sloužící člověku jako jeho **společník**.²²

---

²⁰ §8 odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání

²¹ Stanovisko ÚKOZ k použití služebních psů na veřejnosti

²² § 3 písm. e) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání

4.2. Řády ochrany zvířat

Povinnost vyhotovit řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení či řád ochrany zvířat při chovu je příslušnému pořadateli, respektive chovateli, stanovena zákonem na ochranu zvířat, náležitosti těchto řádů jsou potom dále vymezeny vyhláškou č. 5/2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu. Součástí těchto řádů jsou rovněž podmínky ochrany zvířat při přepravě.

Dozor nad dodržováním povinností v oblasti ochrany zvířat při veřejných vystoupeních a při chovu vykonávají **Krajské veterinární správy**, ovšem vzhledem k počtu veřejných vystoupení je tento dohled prováděn pouze namátkovými kontrolami. V případě zjištění nedodržení stanovených povinností jsou přestupky a jiné správní delikty, kterých se fyzické či právnické osoby dopustí podle zákona na ochranu zvířat, projednávány obecními úřady obcí s rozšířenou působností, případně, pokud by došlo až k utýrání zvířete, orgány činnými v trestním řízení.

4.2.1. Ochrana zvířat při veřejném vystoupení

Každé veřejné vystoupení zvířat, jak bylo vymezeno výše, podléhá **schválení řádu ochrany zvířat** při veřejném vystoupení, který je povinen vyhotovit pořadatel (fyzická nebo právnická osoba, která pořádá nebo provádí veřejné vystoupení). Vzor žádosti o schválení řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení je uveden v příloze č. 1 této práce. **Přadatel** je povinen podle tohoto řádu následně při veřejném vystoupení postupovat. K dalším jeho povinnostem patří i zajištění přítomnosti fyzické osoby, která je schopna rozpoznat zjevné příznaky zhoršeného zdravotního stavu zvířat, zjistit změny v chování zvířat, určit, zda je celkové prostředí vhodné pro zachování zdraví a pohody zvířat, bezpečně manipulovat s daným druhem zvířat a organizačně zabezpečit ochranu zvířat.²³

Řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení kromě příslušných administrativních náležitostí musí dle ustanovení vyhlášky č. 5/2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu obsahovat zejména vymezení svého účelu, druh, případně počet,

---

²³ § 8 odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání

pohlaví a další údaje o zvířatech, která se vystoupení zúčastní, způsob manipulace se zvířaty s popisem a charakteristikou prováděných činností, popis použitých prostor a zařízení, resp. vybavení a pomůcek, dále způsob zabezpečení pohody a ochrany zvířat při přemístění nebo přepravě na vystoupení, způsob zabezpečení první pomoci a veterinární péče a způsob poučení osob, které se veřejného vystoupení aktivně zúčastní.

Posledně jmenované poučení je pořadatel povinen zabezpečit dle § 8 odst. 3 písm. c) zákona na ochranu zvířat. Jeho obsah je dále vymezen v § 4 vyhlášky č. 5/2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu a zahrnuje poučení o klidném a rozhodném zacházení se zvířaty, zákazu přístupu nepovolaných osob do prostoru vyhrazeného pro veřejné vystoupení a do míst, kde je o zvířata pečováno, nutnosti přistupovat k nemocnému nebo poraněnému zvířeti se zvýšenou opatrností a věnovat mu zvláštní péči, nutnosti zajistit při provádění úkonů odborně způsobilou osobu, použití vhodných prostředků k **fixaci zvířete** při manipulaci s neklidnými zvířaty, zvýšené pozornosti ke zvířatům a jejich ochraně před utrpením v situacích doprovázených hlukem apod. a opatřeních v případě vzniku mimořádné situace.

4.2.2. Ochrana zvířat při chovu

Povinnost vyhotovit **řád ochrany zvířat** při chovu může být uložena osobám, u kterých při výkonu dozoru nad dodržováním povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám příslušný orgán veterinární správy zjistí porušování těchto povinností. Vzor žádosti o schválení řádu ochrany zvířat při chovu je přílohou č. 2. **Chovatelé** tedy již nemusí předkládat ke schválení řád ochrany zvířat při chovu automaticky, ale pouze na vyzvání příslušného orgánu z výše uvedených důvodů. Jsou však povinni chovat psy nebo kočky v souladu s podmínkami stanovenými vyhláškou č. 5/2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu.

Podmínky chovu psů a koček zde stanovené se týkají reprodukce chovných zvířat. Konkrétně se jedná o vymezení věkových hranic, kdy je přípustné na zvířeti chovat nebo s ním krýt, povolený maximální počet vrhů, které smí chovná fena či kočka mít za určité období, stanovení počtu štěňat (koťat), která smí fena (kočka) kojít a určení minimálního věku štěňat (koťat) při odběru.

Pokud je chovateli stanovena povinnost vypracovat a předložit ke schválení řád ochrany zvířat při chovu, musí tento kromě identifikačních údajů chovatele a dalších administrativních náležitostí obsahovat také účel a cíle řádu, druh a předpokládaný počet chovaných zvířat, jejich základní biologickou charakteristiku, podmínky pro chovná zvířata, popis objektů, zařízení a vybavení pro chov, stanovené zákroky spojené s ochranou daného druhu zvířat a podmínky pro ochranu tohoto druhu při přepravě.²⁴

4.2.3. Ochrana zvířat při přepravě

Podmínky ochrany zvířat při přepravě jsou rovněž součástí řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení a řádu ochrany zvířat při chovu, přičemž přeprava zvířat je zakotvena v Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činnostech, v zákoně na ochranu zvířat proti týrání a ve vyhlášce č. 4/2009 Sb., o ochraně zvířat při přepravě.

Náležitosti řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení vyžadují uvedení způsobu zabezpečení pohody a ochrany zvířat při přemístění nebo přepravě na veřejná vystoupení, druh a rozměry přepravního zařízení a jeho vybavení a popis používaných zařízení a vybavení pro nakládání a vykládání zvířat, pokud tyto nejsou stanoveny zákonem nebo jiným právním předpisem. Náležitosti řádu ochrany zvířat při chovu potom nárokují uvedení podmínek pro ochranu daného druhu zvířat a jejich pohody při přepravě, popis způsobu a stanovených zařízení pro přepravu s vymezením prostor pro daný druh zvířat, pokud nejsou stanoveny zákonem nebo jiným právním předpisem.

Vyhláška č. 4/2009 Sb., o ochraně zvířat při přepravě, na kterou se vyhláška č. 5/2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu odvolává, dělí ochranu zvířat při přepravě na ustanovení vztahující se k tzv. **komerční přepravě**, na níž se vztahuje přímo použitelný předpis Evropských společenství a na ustanovení o tzv. **nekomerční přepravě**, na kterou se přímo použitelný předpis Evropských společenství nevztahuje. Obecnou úpravu ochrany zvířat při nekomerční přepravě obsahuje zákona na ochranu zvířat proti týrání, vyhláška o ochraně zvířat při přepravě potom specifikuje požadavky na velikost prostoru pro přepravu zvířat, která se neuskutečňuje v souvislosti

---

²⁴ § 6 odst. 1 vyhlášky č. 5/2008 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu

s hospodářskou činností. Tyto požadavky jsou přílohou č. 3 této práce. K zákonem upraveným základním ustanovením o přepravě patří vymezení způsobilosti zvířat pro přepravu nebo podmínky, které pro zachování pohody zvířat musí splňovat všechny dopravní prostředky.

5. Vlastní práce – veřejná vystoupení

5.1. Svod služebních psů

Svod služebních psů není z pohledu vyhlášky 5/2009 přímo upraven, ale je považován za veřejné vystoupení. Pakliže budeme hovořit o svodu zvířat dle ustanovení zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), je třeba v souladu s §3 odst. 1 písm. e) tohoto zákona uvést, že za svod zvířat je považováno soustředění zvířat různých chovatelů na určeném místě a k určenému účelu, zejména trh se zvířaty, výstava nebo přehlídka zvířat, výkonnostní zkoušky a chovatelské soutěže. **Svod zvířat** lze přitom pořádat pouze pod státním veterinárním dozorem a pořadatel svodu je povinen požádat obec o povolení konání svodu zvířat a krajskou veterinární správu o stanovení veterinárních podmínek, které je následně povinen zabezpečovat.

Pokud hovoříme již konkrétně o svodu služebních psů, týká se tato otázka služebních psů Policie České republiky (dále jen PČR). Svody služebních psů přitom jako jednu ze svých oblastí působnosti zabezpečuje odbor **služební kynologie a hipologie**, a to pro psy narozené v chovatelských stanicích PČR a rovněž pro psy vykoupené z civilního sektoru. Psi narození v jedné ze dvou v současné době působících chovatelských stanic (Prackovice nad Labem a Domažlice) nesou ve svých rodokmenech název chovatelské stanice „od Policie České republiky“, psi z civilního sektoru jsou vykupováni dle interního aktu PČR, případně získáváni jako náhrada za krytí služebním psem PČR.

5.1.1. Účastníci a průběh svodu služebních psů

Od dvou měsíců věku psa do přibližně jednoho roku probíhá výchova štěněte – mladého psa a poté je pes předán příslušnému psovodovi, který s ním absolvuje předepsané kurzy v jednom z výcvikových středisek PČR. Přibližně mezi prvním a druhým rokem věku psa se tento zúčastní svodu služebních psů (v případě psů vykoupených z civilního sektoru i ve věku pozdějším v závislosti na stáří vykoupěného psa), přičemž svody služebních psů jsou organizovány přímo ve výcvikových střediscích PČR, kterými jsou

v současné době výcvikové středisko služebních psů Býchory, výcvikové středisko služebních psů Dobrotice, výcvikové středisko služebních psů Plzeň – Bílá Hora a výcvikové středisko služebních psů Plzeň – Balková.

V rámci svodu služebních psů jsou hodnoceny povahové vlastnosti daného jedince i jeho **exteriérové kvality**, větší důraz je však ze zřejmých důvodů kladen právě **na povahové vlastnosti**. I kdyby byl pes exteriérově sebe více kvalitní, ale nedostávalo by se mu požadovaných povahových vlastností, není možné takového psa zařadit do výkonu služby. Vlastní chov PČR má ale co do povahových vlastností odchovaných jedinců velmi dobrou pověst, což potvrzuje i trvalý zájem civilních kynologů o odkup štěňat z chovatelských stanic PČR pro účely sportovní kynologie.

Pokud pes při svodu služebních psů neprokáže dostatečné povahové vlastnosti nezbytné pro výkon služby, je přesto vyslán se svým psovodem opět do kurzu, po kterém absolvuje kontrolní přezkoušení. Pokud jsou výsledky psa slabé v obranných pracích, ale všestranný výcvik prokáže jeho upotřebitelnost k pracím pachovým, je možné tohoto psa přeřadit do kategorie speciálního výcviku, který je na takové práce zaměřen. Jestliže se pes prokáže být jako neupotřebitelný z důvodu povahových vlastností (případně zdravotních nedostatečností), je ze stavu služebních psů PČR **vyřazen**.

5.1.2. Svod německých ovčáků

Z civilního sektoru je v souvislosti se svody psů třeba zmínit svod chovných psů a fen německého ovčáka, který si mezi sportovními kynology, ale i psovody z řad ozbrojených sborů v posledních letech vybudoval pověst náročné a prestižní akce. Tento svod je organizován jedenkrát za 2 roky a podmínkou účasti posledního ročníku (2011) byl stanoven RTG do 2. stupně, výstavní ocenění z mladých, dospívajících nebo pracovních, zkouška 1. stupně, tedy podmínky kontrolovaného chovu nebo výběrového chovu i s bonitací.

Rovněž při tomto svodu je předmětem posuzování jednak exteriér psa, ale také (a zejména) jeho povahové vlastnosti, které jsou přezkušovány formou obranářských prací dle bonitačního řádu s výjimkou průchodu skupinou osob a zkouškou lhostejnosti ke střelbě.

5.2. Ukázky výcviku služebních psů

Ukázky výcviku služebních psů jsou z podstaty akce takovým vystoupením, při kterém je výcvik služebních psů prezentován veřejnosti za účelem propagace příslušné složky či sboru, podání informací veřejnosti, případně jako doprovodný program u příležitosti jiné konané akce. Ke složkám a sborům, které pravidelně ukázky výcviku zajišťují, patří zejména Policie České republiky a Městská policie hl. m. Prahy (a to i mimo území hl. m.), dále však i například Celní správa, Vězeňská služba či Armáda ČR.

Ukázky výcviku služebních psů jsou realizovány buď přímo **v prostorech příslušné základny či útvaru**, na kterém služební psi sídlí, čímž odpadá řešení ochrany zvířat při dopravě, nebo v jiných k tomu určených prostorech, kde je akce pořádána. Zpravidla se jedná o veřejné parky, školy, obecní náměstí a další **veřejné prostory**.

Pokud se jedná o ukázkou výcviku služebních psů všestranných, není tato vázána na charakteristiku prostoru a může být za dodržení příslušných bezpečnostních podmínek realizována prakticky kdekoliv. Na takové ukázce je předváděn zejména výcvik obranných prací, případně i výcvik poslušnosti a lze hovořit o tom, že takový typ ukázky je nejméně náročný na přípravu a organizaci a také divácky nejoblíbenější. Jestliže je ukázkou výcviku zaměřena na předvedení psů – specialistů, organizace je komplikována potřebou zajistit adekvátní prostor pro ukázkou, případně speciální zařízení či pomůcky. K předvedení výcviku ve vyhledávání např. omamných či psychotropních látek nebo **zbraní, střeliva a munice** je třeba zajistit takový prostor, ve kterém je vyhledávání realizovatelné a také divácky zajímavé. Pokud pes totiž pouze oběhne jediné 2 dostupné keříky a potom zaštěká, nedá se příliš hovořit o propagaci či zajímavém doprovodném programu. Stejný problém je i s ukázkami záchranářských psů, pro které je ideální zajistit plošinu či alespoň jiný prostor, ze kterého lze se psem slaňovat.

Pokud je ukázkou výcviku služebních psů organizována přímo složkou či ozbrojeným sborem, který prezentuje své vlastní služební psy, je potom pořadatelem odpovědným za ochranu zvířat při veřejném vystoupení přímo tato složka či sbor. V praxi však převažují ukázky výcviku služebních psů realizované v rámci jiné a tedy i jiným pořadatelem organizované akce. Typicky se jedná například o dětské dny, veletrhy a výstavy související s oblastí bezpečnosti nebo chovatelství, ukázky pro školy a mateřské

školky apod. V takovém případě je povinnost vyhotovit a předložit ke schválení řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení na straně pořadatele, který není totožný se sborem či složkou, jež služební psy pro ukázkou výcviku poskytuje.

5.2.1. Prostředí ukázek a podmínky pro psy

Jestliže jsou ukázky výcviku služebních psů realizovány v prostoru základny či útvaru, na které psi sídlí, je prostředí ukázky pro zvířata zcela ideální, protože jsou minimálně vystavovány rušivým vlivům a zná domácí prostředí, které se většinou pozitivně promítne rovněž do kvality ukázky. Jedinou nevýhodou může být případné rušení ustájených služebních psů, kteří se na ukázce nepodílí. Většina interních provozních řádů takové základny či útvaru však zahrnuje i přesně vymezené prostory, ve kterých se smí výcvik, případně ukázka realizovat, či naopak ve kterých prostorách musí být dodržován klid pro zajištění adekvátního odpočinku a pohody ustájených psů. Nehovoříme samozřejmě pouze o jakémisi klidném spánku odpočívajících služebních psů, velice reálným se může stát **riziko** například **torze žaludku** či jiných vážných zdravotních **komplikací nebo zranění**, pokud jsou obranářské práce prováděny v bezprostřední blízkosti psinců, proto je třeba brát tato omezení z hlediska ochrany zvířat v prostorách základny velmi vážně.

V případě ukázek výcviku realizovaných mimo základnu se prostředí liší v závislosti na typu akce, v rámci které je ukázka pořádána, obecně však lze shrnout, že se jedná o prostředí s vyšší koncentrací osob a vyšší hladinou zvuku, prostředí, které se podepisuje na psychické pohodě nejen samotného psa, ale zejména psovoda, který toto dále na psa přenáší a prostředí, ve kterém pro odpočinek psů nebývají zajištěny jiné prostory než služební vozidla. Na druhou stranu však to, co se může zdát být na první pohled nevyhovující, se při jiném úhlu pohledu jeví jako bezmála ideální. Pokud se na takové veřejné ukázce výcviku služebních psů totiž zeptáme samotného psovoda, jak dané prostředí působí na jeho služebního psa, odpoví překvapivě pozitivně. Jednak jsou psi zvyklí trávit ve služebních vozidlech poměrně hodně času, proto je tato forma jejich ustájení v průběhu akce zcela ideální a nepřináší jim žádný stres. Navíc bylo ve všech zjišťovaných případech ze strany pořadatele vyhověno žádosti psovodů o uvolnění

vhodného parkovacího místa (ve stínu, mimo největší koncentraci osob apod.). A co se týče většího hluku a velkého množství lidí – jedná se přece o služební psy. O psy, kteří prošli určitým stupněm výcviku a složili náročné zkoušky, psy, kteří jsou v aktivním výkonu služby. Ne, skutečně pro ně větší množství lidí ani nadměrný hluk nejsou problémem. Navíc se podle psovodů na ukázky ve většině případů dokonce těší, vědí, co bude následovat a výcvik je baví.

5.2.2. Přeprava psů na ukázky výcviku

Přeprava psů na ukázky výcviku je vždy realizována k tomu určenými služebními vozidly. Velký rozdíl ovšem shledáme, pokud se na některé z větších akcí potká více sborů a složek se svými psy a zaparkují tato vozidla vedle sebe. Jak již bylo řečeno náležitosti řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení, požadují uvedení způsobu zabezpečení **pohody a ochrany** zvířat při přemístění nebo přepravě na veřejná vystoupení, druh a rozměry přepravního zařízení a jeho vybavení a popis používaných zařízení a vybavení pro nakládání a vykládání zvířat, pokud tyto nejsou stanoveny zákonem nebo jiným právním předpisem.

Pokud se budeme držet pouze bezpečnostních parametrů, nepochybně veškerá posuzovaná služební vozidla tyto splňují. Když ale zajdeme dále a budeme hodnotit onu pohodu zvířat, která má být dle řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení při přepravě zvířatům zabezpečena, dojdeme k diametrálním odlišnostem. Je až s podivem, jak velmi odlišná mohou být **přepravní zařízení**, jejich vybavení a druh. V některých služebních vozidlech jsou vidět na míru montované dostatečně prostorné a dokonce klimatizované kotce, na druhé straně ale také při pohledu do služebního vozidla určeného pro přepravu psů můžeme spatřit na sebe nastavené, nedostatečně zabezpečené a zjevně malé plastové přepravky.

Požadavky na velikost prostor pro přepravu zvířat, která se neuskutečňuje v souvislosti s hospodářskou činností, a pro přepravu hospodářských zvířat do vzdálenosti nejvýše 50 km nebo v rámci hospodářství stanovují pro silniční přepravu psů zajištění dostatečného prostoru, aby pes mohl zaujmout přirozenou polohu, která by mu umožnila korigovat pohyby dopravního prostředku, přičemž je-li tento umístěn v přepravním boxu,

potom rozměry přepravního boxu musí psovi umožnit alespoň pohodlné ležení a dvířka boxu musí být zajištěna proti samovolnému otevření.

Dlužno podotknout, že většina pro účely této práce hodnocených přepravních boxů ve služebních vozidlech určených pro přepravu služebních psů splňovala požadavky na zajištění dvířek boxu proti samovolnému otevření a rovněž i rozměry odpovídající pohodlnému ležení psa, ovšem zde bylo třeba přihlédnout k tomu, že takovým pohodlně ležícím psem se měl dle konstrukčních záměrů stát maximálně belgický ovčák malinois či německý ovčák středního vzrůstu. Pokud je v takovém boxu přepravován služební pes větší, o jeho pohodlném ležení by bylo možno vést diskuzi.

Jestliže se ale opět zeptáme na názor osob nejpovolanejších, tedy psovodů, pro které je pohodlí jejich svěřenců na prvním místě, dostaneme znovu odpovědi veskrze pozitivní. I větší psi jsou přepravováni bez problémů, nijak netrpí stísněným prostorem v přepravním boxu, do služebních vozidel nastupují bez projevu odporu a naopak je cestování těší. Pouze v jednom případě (hlídková služba útvaru psovodů Městské policie hl. m. Prahy) bylo psovodem uvedeno, že služební pes vážící 60 kg odmítá nastoupit do přívěsného vozíku určeného pro přepravu psů, protože je tento nedostatečně odvětráván a psovi, který vzhledem ke své hmotnosti spotřebuje větší množství kyslíku než např. německý ovčák, se v něm špatně dýchá. Dotaz na řešení této situace potom přináší pádnou odpověď a z mého pohledu i poměrně výstižné definování pojmu pohoda zvířete při přepravě. Velký pes nikdy není nucen do přívěsného vozíku nastupovat a vždy jezdí ve služebním vozidle, jehož boxy mu plně vyhovují. Pokud takové vozidlo není k dispozici, pes zůstává na základně.

5.3. Zkoušky z výkonu

Zkoušek z výkonu, které jsou pořádány na území České republiky, je překvapivě velké množství a jejich členění není snadné vystihnout. Z hlediska pracovní upotřebitelnosti psů lze použít obecné rozdělení na zkoušky sportovní, zkoušky lovecké a zkoušky služební, v závislosti na osobě organizátora potom můžeme hovořit o zkouškách konaných pod záštitou Českého kynologického svazu (dále jen ČKS), Českomoravské myslivecké jednoty (ČMMJ), Kynologické jednoty ČR Brno, Speciálního kynologického

svazu TART, Policie České republiky a dalších ozbrojených sborů a Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.

5.3.1. Zkoušky služebních psů v rámci PČR

V rámci PČR jsou služební psi využíváni ve dvou základních kategoriích, a to:

- **všestranní psi** – zde se jedná o psy hlídkové a pátrací, kteří zajišťují přímý výkon služby a jejich užití je založeno na obranářských a pachových pracích,
- **psi specialisté** – tito jsou využíváni podle požadavků a potřeby a jejich konkrétní specializace je předurčuje k označování předmětů různého druhu.

Zkoušky psů jsou přitom organizovány za účelem zařazení jednotlivých psů do příslušných kategorií, případně za účelem obhájení těchto již získaných kategorií či dle tematických plánů stanovených pro výcvik. Tematickým plánem je rozuměno časové a obsahové vymezení podmínek výcviku psů, specifikace náplně výcvikových a učebních osnov jednotlivých **typů kurzů**, stanovení metodiky a rozsahu výcviku a zkoušek; je rovněž řídicím dokumentem nejen pro výcviková střediska, ale i podkladem pro přípravu psů pro zařazení do úlohy a kategorie i mimo výcviková střediska.²⁵

Přezkušování psů je realizováno kynology, kteří organizují přípravu psů a psovodů nebo komisí v příslušném výcvikovém středisku. Pokud se jedná o přezkoušení v závěru kurzu, toto vždy provádí komise určená ředitelem příslušné služby Policie ČR, ke které výcvikové středisko náleží. Rozsah přezkoušení přitom odpovídá kritériím, která stanovují tematické plány pro dané typy kurzů a pro jednotlivé úlohy a kategorie.

Dle Zkušebního řádu PČR jsou rozlišovány tyto typy kurzů:

- *základní kurz (ZK),*
- *kurz pro figuranty (KF),*
- *kurz pro mladé psy (KMP),*
- *kurz pro psy připravované ke splnění podmínek chovnosti (KPCH),*
- *kondiční kurz pro hlídkové psy (KKHP),*
- *doškolovací kurz pro hlídkové psy (DKHP),*

---

²⁵ Čl. 2 odst. 1) Zkušebního řádu Policie ČR pro přezkušování služebních psů v Policii ČR

- *kondiční kurz pro pátrací psy (KKPP),*
- *speciální kurz pro pátrací psy (SKPP),*
- *speciální kurz pro psy specialisty k vyhledávání osob v dopravních prostředcích (SKVO),*
- *základní kurz pro psy specialisty k vyhledávání osob (ZKSPD),*
- *základní kurz pro psy specialisty k vyhledávání osob metodou pachové identifikace (ZKSPI),*
- *doškolovací kurz pro psy specialisty k vyhledávání osob metodou pachové identifikace (DKSPI),*
- *základní kurz pro psy specialisty k vyhledávání drog (ZKSPD),*
- *doškolovací kurz pro psy specialisty k vyhledávání drog (DKSPD),*
- *základní kurz pro psy specialisty k vyhledávání zbraní (ZKSPZ),*
- *doškolovací kurz pro psy specialisty k vyhledávání zbraní (DKSPZ),*
- *základní kurz pro psy specialisty k vyhledávání výbušnin (ZKSPV),*
- *doškolovací kurz pro psy specialisty k vyhledávání výbušnin (DKSPV),*
- *základní kurz pro psy specialisty k vyhledávání mrtvol (ZKSPM),*
- *doškolovací kurz pro psy specialisty k vyhledávání mrtvol (DKSPM).²⁶*

5.3.2. Další zkoušky služebních psů

Služební psi jsou využíváni nejen Policií České republiky, ale i dalšími ozbrojenými sbory, bezpečnostními složkami a v rámci Integrovaného záchranného systému (dále jen IZS) a rovněž tito psi podléhají určitému typu přezkoušení.

V rámci obecních a městských policí je způsobilost psa k použití osvědčována PČR (§19 zákona 553/1991 Sb., o obecní policii) a toto osvědčení je prováděno v rozsahu daném Závazným pokynem policejního prezidenta č. 43/2003, kterým je stanoven postup Policie České republiky při zajišťování výcviku strážníků obecní policie k výkonu oprávnění a používání donucovacích prostředků. Ověřování způsobilosti psa k použití u obecní (městské) policie probíhá po ukončení příslušného kurzu v daném kynologickém školícím zařízení a je prováděno zkušebním komisařem – kynologem PČR.

---

²⁶ Čl. 2 odst. 4) Zkušebního řádu Policie ČR pro přezkušování služebních psů v Policii ČR

K dalším ozbrojeným sborům, které využívají při plnění stanovených úkolů služební psy podléhající **přezkoušení**, patří Armáda České republiky, Vězeňská služba České republiky a Celní správa České republiky. Všechny tyto sbory disponují vlastními výcvikovými zařízeními, ve kterých je výcvik služebních psů a jejich přezkušování realizováno.

V poslední řadě lze do kategorie zkoušek služebních psů zařadit rovněž kynologické **atestační zkoušky** dle přílohy č. 1 k Pokynu GŘ HZS ČR a NMV č. 48/2003. Tímto pokynem je definován kynologický obor záchranářská kynologie, a to jako obor, jehož posláním je výcvik psovoda se psem k nalézání pohřešovaných osob v sutinách, ve volném terénu, lavinách, pod vodní hladinou apod. za využití čichových schopností psa.

V rámci Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen HZS ČR) jsou organizovány atestační zkoušky pro kategorii „**specializace S**“ – nalezení a záchrana osob ze sutin zřícené budovy a kategorii „**specializace P**“ – plošné pátrání po pohřešovaných osobách. Tyto zkoušky, kterých se účastní nejen kynologové HZS ČR, ale také dalších složek IZS, jsou diametrálně odlišné od předcházejících popisovaných zkoušek služebních psů, a to z toho důvodu, že pro svou náročnost na prostředí nejsou organizovány ve výcvikových zařízeních.

5.3.3. Zkoušky dle NZŘ, IPO

Zkoušky z výkonu **dle Národního zkušebního řádu** – Zkušební řád pro sportovní výcvik psů v České republice (dále jen NZŘ) a Mezinárodního zkušebního řádu – Zkušební řád pro mezinárodní zkoušky pracovních psů a mezinárodní zkoušku psa stopaře (dále jen IPO) jsou v ČR organizovány pod záštitou Českého kynologického svazu (dále jen ČKS), který je prostřednictvím Českomoravské kynologické unie členem mezinárodní kynologické organizace FCI.

Základním posláním svazu je prostřednictvím svých orgánů, organizačních jednotek a jejich členů zabezpečovat a provádět kynologickou činnost. Ta zahrnuje zejména sportovní výcvik a chov psů. Veškerá činnost musí být prováděna v souladu s cíli a posláním Mezinárodní kynologické federace FCI, za současného respektování zákonů,

*vyhlášek a dalších předpisů České republiky a úzké spolupráce s orgány veterinární správy a ochrany zvířat.*²⁷

Pro potřeby organizace těchto zkoušek byl v souladu s ustanoveními zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání zpracován pro Český kynologický svaz Řád ochrany zvířat při zkouškách a svodech psů, prováděných podle zkušebních řádů uznaných Mezinárodní kynologickou federací (FCI). Účelem řádu je metodické stanovení podmínek a pravidel k předvádění psů při zkouškách z výkonu či svodu psů dle požadavků na ochranu zvířat a péči o jejich pohodu, přičemž zkouškami se pro účely řádu rozumí využití psů ke sportovní obraně v rámci tréninku, zkoušek, závodů, mistrovství, veřejných vystoupení a ukázek sportovního výcviku a svodem psů přezkoušení povahových vlastností v rámci bonitací a předvedení psů pro posouzení exteriéru na bonitacích a výstavách.

V souladu s ustanovením § 4 odst. 3 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání jsou v rámci výše uvedeného cviky obrany prováděny pouze za účelem výchovy a výcviku zvířete podle zkušebních řádů uznaných FCI.

Organizace zkoušek z výkonu nebo svodu je oprávněna se zhostit Základní kynologická organizace (dále jen ZKO), krajský výbor ČKS v místě působnosti, sekretariát ČKS či kolektivní členové ČKS, jako jsou chovatelské kluby či kluby speciálního výcviku, přičemž daný organizátor vždy odpovídá za dodržování a kontrolu Řádu ochrany zvířat při zkouškách a svodech psů, prováděných podle zkušebních řádů uznaných Mezinárodní kynologickou federací (FCI) při přípravě a v průběhu akce, ke kterémužto účelu stanovuje odpovědnou fyzickou osobu – pořadatele.

Tento pořadatel potom předkládá **žádost** o stanovení veterinárních podmínek pro danou událost (zkoušky z výkonu či svod), v případě mezinárodních akcí Státní veterinární správě ČR, v případě národních a regionálních akcí Městské veterinární správě v Praze či příslušné krajské veterinární správě. Následně po stanovení těchto podmínek je dále předkládána žádost o souhlas s pořádáním akce místně příslušné obci.

Řádem jsou dále upraveny podmínky pro účast psů na zkouškách z výkonu či svodu, přičemž tyto se vztahují na maximální počet 30 psů na jednoho rozhodčího a den na jedné akci. Připustit k účasti lze **pouze psy zdravé** a v dobré kondici, vyloučení při veterinární přejímce jsou psi nemocní, poranění, slepí, hluchí, podvyživení a zesláblí,

---

²⁷ Základní poslání, Český kynologický svaz

veterinární souhlas vyžaduje účast psa v léčení. Vyloučení jsou dále psi s kupírovanými ušními boltci, březí feny ve druhém stádiu březosti, psi pod vlivem zakázaných látek, psi nevhodně ke zkouškám či svodu přepravovaní a psi, kteří napadají osoby a jiné psy či jsou svým psovodem neovladatelní a psi mladší 10 měsíců.

Ve vztahu k prostorám, v nichž jsou zkoušky z výkonu či svod organizovány, patří k povinnostem pořadatele zajištění vhodného místa pro vykládání zvířat, napájecích nádob pro jednotlivá zvířata a dostatečného zdroje vody (minimálně 2 l na jedince a den), posouzení vhodnosti povrchu a prověření výskytu nebezpečných předmětů ve výstavních kruzích, zabezpečení před nepříznivým počasím, případně i zajištění dostatku vhodného krmiva.

Ve věci ustájení zvířat potom řád hovoří o zajištění klidného místa o minimálních plošných rozměrech 2x2m na jednoho psa, které je chráněno před klimatickými vlivy a dostatečně zajištěno pro bezpečné odložení psů, pokud v prostorách nejsou zbudovány trvalé prostory pro psy.

Samostatný článek řádu (čl. 8) je věnován přepravě psů na zkoušky z výkonu či svod zvířat, který ve svých základních ustanoveních odpovídá podmínkám ochrany zvířat při přepravě, jež jsou součástí řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení a řádu ochrany zvířat při chovu, přičemž přeprava zvířat je zakotvena v Nařízení Rady (ES) č. 1 /2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činnostech, v zákoně na ochranu zvířat proti týrání a ve vyhlášce č. 4/2009 Sb., o ochraně zvířat při přepravě.

5.3.4. Výstavy psů

Všechny výstavy psů na území České republiky jsou vždy organizovány v souladu s Výstavním řádem Českomoravské kynologické unie, který navazuje na znění Mezinárodního výstavního řádu FCI. Výstavu přitom může uspořádat sama Českomoravská kynologická unie (dále jen ČMKU) nebo jí pověřená kynologická organizace, která je do ČMKU začleněna a která disponuje právní subjektivitou.

Výstavy se dělí na výstavy oblastní a krajské, oblastní a krajské klubové výstavy, klubové výstavy se zadáním CAC, CAJC, speciální výstavy se zadáním CAC, CAJC,

klubové speciální výstavy se zadáním CAC, CAJC, národní výstavy se zadáním CAC, CAJC, CAC ČMKU a mezinárodní výstavy se zadáním CAC, CAC ČMKU, CAJC a CACIB – FCI.

Výše uvedené oficiální zkratky jsou označením pro čekatelství příslušného šampionátu – Čekatelství šampionátu mladých (CAJC), Čekatelství šampionátu ČR (CAC), Čekatelství šampionátu ČMKU (CAC ČMKU) a Čekatelství mezinárodního šampionátu krásy FCI (CACIB).

Na **výstavách** jsou psi pro posouzení **rozdělováni do tříd**, a to v závislosti na věku, případně na již získaných oceněních či pracovních zkouškách. Jedná se o třídu mladých, mezitřídu, třídu otevřenou, třídu pracovní, třídu šampionů a třídu veteránů. Nepovinně jsou potom otevírány také třída štěňat, třída dorostu, třída čestná, třída vítězů a třída mimo konkurenci. Ke známám, které mohou být v jednotlivých třídách vystavovaným psům zadány, patří známky velmi nadějná a nadějná v případě třídy štěňat a dorostu a známky výborná, velmi dobrá, dobrá a dostatečná v případě tříd ostatních. Pes může být z posuzování rovněž **vyločen**, a to pro agresivitu či zásadní exteriérové vady, případně neposouzen, pokud jeho posouzení není proveditelné.

Ve věci ochrany zvířat při veřejném vystoupení lze výstavu považovat za svod zvířat, tedy soustředění zvířat různých chovatelů na určeném místě a k určenému účelu, pro který jsou stanoveny veterinární podmínky nezbytné pro souhlas příslušné obce s konáním akce. Pokud se jedná o výstavu domácí, je pořadatel povinen se písemně obrátit na příslušnou krajskou veterinární správu, která veterinární podmínky stanoví, jestliže je akce s mezinárodní účastí, tyto podmínky stanoví Státní veterinární správa ČR, odbor ochrany zvířat. Společně s žádostí o stanovení veterinárních podmínek předkládá pořadatel také řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení, který je schválený Ministerstvem zemědělství.

Účelem tohoto řádu je stanovení podmínek a pravidel k předvádění psů podle požadavků na ochranu zvířat a péči o jejich pohodu, přičemž vymezeným cílem výstavy je předvedení exteriérových vlastností předváděných psů s průkazem původu. **Pořadatelem** přitom může být pouze taková **osoba**, která je schopna rozpoznat zjevné příznaky zhoršeného zdravotního stavu zvířat, zjistit změny v chování zvířat, určit, zda je prostředí vhodné k zachování zdraví a pohody zvířat a organizačně zabezpečit ochranu zvířat při pořádání akce. Tyto náležitosti tedy musí splňovat samotný pořadatel akce, nikoliv pouze

osoba jím zajištěná, jak je stanoveno v zákoně na ochranu zvířat proti týrání. K osobám povinně zajišťovaným, které výše uvedené rovněž splňují, patří kvalifikovaní rozhodčí a personál výstavy.

Řád se vztahuje na uvedený počet **čistokrevných psů** plemen uznaných FCI a národních plemen (neuznaných FCI) s průkazem původu, přičemž tento počet je dán maximální kapacitou prostor, ve kterých se výstava koná a je uveden v příloze k žádosti o povolení výstavy. Psi, kteří jsou na výstavě předváděni, musí být klinicky zdraví, v dobré kondici a očkovaní proti vzteklině. Zákaz účasti je řádem dán psům s operativním nebo jiným veterinárním zákrokem, který byl proveden za účelem odstranění exteriérové vady a se zákrokem, který byl proveden v rozporu s ustanovením § 4 odst. 1 písm. g) zákona na ochranu zvířat proti týrání. Zde je, myšleno především účast psů s kupírovanýma ušima. Dále se výstavy nesmí zúčastnit ani štěňata do 3 měsíců věku, feny ve druhé polovině březosti, feny kojící a háravé, zranění a nemocní psi, psi zjevně útoční a agresivní, kteří napadají osoby nebo psy, případně jsou neovladatelní, psi přepravení nevhodným způsobem a ti, kteří neprošli veterinární přejímkou nebo jsou pod vlivem zakázaných látek.

Dále je řádem stanoven rovněž způsob manipulace se psy a charakteristika činností prováděných se psy. Psi jsou při výstavě dle těchto ustanovení předváděni v postoji a pohybu, který je přirozený a při němž je pes veden na neškrťácím vodítku, chrup a skus psa přitom provádí rozhodčí nebo vystavovatel (osoba, která psa předvádí) tak, aby psovi nebylo způsobeno utrpení. Rovněž i veškeré další procesy manipulace se psem, jako je měření kohoutkové výšky, kontrola váhy nebo kontrola varlat musí být prováděny tak, aby psovi nebyla způsobena bolest a utrpení.

5.3.5. Prostředí a účastníci výstavy

Protože se při výstavách psů jedná výhradně o posouzení exteriérových kvalit předvedených jedinců (vliv na posouzení mohou mít některé nežádoucí povahové vlastnosti, jako např. bázlivost či agresivita), účast je umožněna výhradně psům s průkazem původu. Jejich majitelé hlásí psy na výstavy za účelem získání ohodnocení těchto exteriérových kvalit, kteréžto má následně vliv na uplatnění daného jedince v chovu psů s průkazem původu. Nejedná se však pouze o chovatele, tedy osoby mající oficiálně

registrovanou chovatelskou stanicí, výstav se účastní rovněž majitelé jednoho či více psů, kteří však současně nejsou chovateli ve výše uvedeném slova smyslu a k jejich aktivitám nepatří odchovy štěňat.

Prostředí výstavy je závislé na typu výstavy, jak jsme si je již popsali. Výstavy menšího charakteru, tedy výstavy klubové, speciální, krajské či oblastní jsou v České republice převážně organizovány ve sportovních či kynologických areálech, dějištěm výstav větších, národních či mezinárodních, bývají převážně oficiální výstavní a veletržní areály.

Pokud je výstava pořádána pod **širým nebem**, jsou výstavní kruhy umístěny zpravidla na travnatém povrchu, což je pro psy vhodné, nevýhodou se ovšem mohou stát povětrnostní podmínky. Například sportovní stadiony v Klatovech, které každoročně hostí národní výstavu všech plemen psů, nedisponují v blízkosti výstavních kruhů prakticky žádnou ochranou proti slunci či dešti, což se vzhledem k tomu, že výstava je pořádána v letním období, stává pravidelně problémem. Nicméně účastníci výstav, rekrutující se v převážné většině z řad zkušených chovatelů vystavujících své psy pravidelně, bývají na tento fakt nemálo připraveni – na letošním ročníku klatovské výstavy, který připadl na velmi teplý slunečný den, bylo kromě odkládacích klecí a přepravek pro psy vidět mnoho slunečníků, přístřešků, stanů a dokonce speciálních chladících podložek pro zajištění adekvátní pohody vystavovaným psům.

Výstavy pořádané ve veletržních či výstavních areálech, jako například Mezinárodní výstava psů Praha (Pražský veletržní areál – Letňany) či Mezinárodní výstava psů DUO CACIB Brno (areál výstaviště BVV – Brněnské veletrhy a výstavy) disponují rozsáhlými pavilony, které skýtají útočiště před povětrnostními podmínkami, nicméně k jejich nevýhodám patří zpravidla nevhodný povrch výstavních kruhů (řešený instalováním zátěžových kobereců po obvodu kruhu či na celé jeho ploše) a nedostatečná cirkulace vzduchu a často i málo prostoru, kde by mohli psi klidně odpočívat.

5.3.6. Průběh výstavy a podmínky pro zvířata

Výstava psů začíná veterinární přejímkou, tedy jakousi prohlídkou psa při vstupu do areálu výstavy. V praxi je však tato omezena na pouhou kontrolu očkovacího průkazu /

pet pasu, zda je v pořádku **očkování proti vzteklině**. V některých případech přítomný veterinární lékař alespoň zkontroluje, zda plemeno a pohlaví psa uvedené v záhlaví očkovacího průkazu odpovídá psu, se kterým je předkládán, ale o mnoho více se v tlačence u vstupu nedočkáme.

Následně je potom zahájeno posuzování v kruzích, při kterém delegovaný rozhodčí dle rozpisu daného výstavního kruhu postupně posuzuje všechny zúčastněné jedince. Toto posuzování se velmi liší v závislosti na předváděném plemeni i na zvyklostech jednotlivých rozhodčích. K jednotným postupům můžeme řadit posouzení psů v pohybu, posouzení v postoji, kontrolu chrupu a v případě samců kontrolu varlat. Pohyb však může být vyžadován pomalý či naopak klus, rovněž postoj je předváděn různými způsoby dle plemene, v některých případech na stole, kontrola chrupu se může vztahovat pouze na kontrolu skusu nebo zahrnovat pečlivé přepočítání všech zubů atd. Někteří **rozhodčí** velmi pečlivě kontrolují rovněž stavbu těla pohmatem, zkouší pevnost hřbetu či celkové osvalení vystavovaného jedince, při podezření na odchylku od standardu se provádí měření.

5.3.7. Řád ochrany zvířat při chovu ČMKU

Českomoravská kynologická unie jakožto národní kynologická organizace a členský subjekt mezinárodní kynologické federace FCI disponuje vypracovanými řády vztahujícími se k ochraně zvířat, a to Řádem ochrany zvířat při chovu platným od 18. 6. 2009 a Řádem ochrany zvířat při veřejném vystoupení a svodu platným od 3. 4. 2007.

Řád ochrany zvířat při chovu metodicky stanovuje **podmínky a pravidla** chovu a ustájení psů podle současných požadavků na ochranu zvířat a jejich pohodu a jeho cílem je zabezpečení ochrany psů při chovu a zajištění jejich pohody, stejně jako zabezpečení informovanosti chovatelů a držitelů psů o podmínkách ochrany zvířat.²⁸ V rámci ČMKU se jedná pouze o chov psů čistokrevných plemen s průkazem původu, a to při zachování biologického zdraví a charakteristických vloh a vlastností, které jsou specifické pro konkrétní plemena dle platných plemenných standardů FCI, případně národních standardů u plemen FCI neuznaných.

---

²⁸ Čl. 2 odst. 1) Řádu ochrany zvířat při chovu ČMKU

V souladu s vyhláškou č. 5/2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu chovatelé nemusí předkládat ke schválení řád ochrany zvířat při chovu automaticky, ale pouze na vyzvání příslušného orgánu, ale současně musíme hovořit o tom, že Řád ochrany zvířat při chovu ČMKU je nejen doporučením, ale je závazný pro všechny členy ČMKU a jejich členy (tedy fyzické osoby). K těmto fyzickým osobám patří drtivá většina chovatelů psů s průkazem původu.

Podle vlastností dělí FCI plemena psů do 10 skupin a toto dělení je ČMKU, coby řádným členem FCI, přejímáno a zakotveno rovněž v tomto řádu. Jedná se o následující skupiny:

- Skupina I. Pastevečtí a honáčtí psi kromě švýcarských salašnických psů*
- Skupina II. Pinčové, knírači, molosové a švýcarští salašnickí psi*
- Skupina III. Teriéři*
- Skupina IV. Jezevčíci*
- Skupina V. Špicové a primitivní plemena*
- Skupina VI. Honiči, barváři a příbuzná plemena*
- Skupina VII. Ohaři*
- Skupina VIII. Retrívři, slídiči a vodní psi*
- Skupina IX. Společenští a doprovodní psi*
- Skupina X. Chrti²⁹*

Dále Řád ochrany zvířat při chovu vymezuje fyziologické a etologické nároky dle věkových a velikostních kategorií psů. Jedná se o doporučení ve věci počtu krmných dávek, které stanovuje jednu krmnou dávku na dospělého psa malého a trpasličího plemene či velkého plemene na den, až 6 krmných dávek na štěně a den, vyšší počet krmných dávek na den pro psy pracovní a ve sportovním výcviku, dvě krmné dávky na den pro staré psy a zvýšené krmné dávky i jejich objem pro březí a kojící feny.

K řádem vymezeným pojmům potom patří pojem chov, kterým se rozumí cílevědomá plemenitba čistokrevných psů s průkazem původu, při které jsou respektovány zásady genetického zdraví jedinců i celé populace. Cílem chovu je přitom zachování biologického zdraví chovaných jedinců a rovněž zachování charakteristických vloh a

---

²⁹ Čl. 3 odst. 1) Řádu ochrany zvířat při chovu ČMKU

vlastností, které jsou specifické pro jednotlivá plemena. **Dědičně zdravý** je přitom takový čistokrevný pes, který nese standardní znaky, plemenný typ a pro plemeno typické povahové vlastnosti, který však nenese dědičné vady nepříznivě ovlivňující funkční zdraví případných potomků. K typickým, z chovu vylučujícím vadám, patří slabé povahy, vrozená hluchota či slepota, rozštěp patra, rozsáhlé vady chrupu či anomálie čelisti, některé oční choroby, kryptorchismus, albinismus nebo těžká dysplazie kyčelního, případně loketního kloubu. Pakliže by chov byl realizován na takových jedincích, lze toto jednání považovat za týrání chovem. Tito psi sice nemohou být zařazeni do chovu, ale pokud to jejich zdravotní stav dovoluje, jsou využíváni především jako společníci lidí a nemohou být utráceni.

Dále řád přesně vymezuje objekty, zařízení a vybavení pro chov psů. Jedná se o podmínky držení a chov psů v bytě, držení a chov psů mimo byt, parametry boxů a kotců, ve kterých mohou být psi drženi, vybavení a zabezpečení pro ochranu a pohodu zvířat, povolené povrchy použitých prostor, podmínky desinfekce a čištění i postupy manipulace se psy.

6. Závěr

Předmětem znění vyhlášky č. 5/2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu (dále jen vyhláška) je stanovení náležitostí řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení zvířat a řádu ochrany zvířat při chovu včetně stanovení vzoru žádosti o schválení těchto řádů, vymezení obsahu poučení osob o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a vymezení podmínek chovu psů a koček, pakliže se jedná o chovná zvířata. Vyhodnocení účelnosti, správnosti a dostatečnosti vyhlášky vzhledem k služební kynologii, jež je cílem této práce, je z mého pohledu dosaženo.

Otázku dodržování náležitostí řádu na ochranu zvířat při veřejném vystoupení je možno vyhodnotit jako zcela bezproblémovou, pokud se zabýváme skutečně pouze řády, které jsou v souladu s vyhláškou předkládány ke schválení. V rámci výzkumu, který jsem si pro účely této práce provedla, jsem však došla k závěru, že je často nedodržována povinnost předkládat řád na ochranu zvířat při veřejném vystoupení ke schválení.

Toto se týká ukázek výcviku služebních psů, při kterých bylo zjištěno, že mnozí pořadatelé nejsou s takovou povinností vůbec seznámeni nebo jí nedodržují. Pokud je ukázka výcviku organizována v rámci prostor příslušného útvaru, není tato pořadatelem považována za veřejné vystoupení, protože neprobíhá na místě veřejnosti přístupném a účastní se jí pouze omezený okruh pozvaných osob a z toho důvodu není tedy dle pořadatele třeba předkládat řád na ochranu zvířat při veřejném vystoupení. S tímto názorem se ztotožňuji i já.

Jestliže je však ukázka výcviku prováděna na místě veřejnosti prokazatelně přístupném, není zde pochyb o tom, že tato povinnost pořadateli jednoznačně z vyhlášky, respektive zákona vyplývá, ovšem zde se můžeme v mnoha případech setkat s dětinským přehazováním horkého bramboru na druhou zúčastněnou stranu. Organizátoři akce, v rámci níž je ukázka výcviku prováděna, zpravidla poukazují na fakt, že nejsou pořadatelem ukázky jako takové a tudíž tato povinnost je na straně příslušného sboru, který ukázku zajišťuje. A naopak příslušníci sboru zajišťujícího ukázku jsou přesvědčeni, že organizátor akce je současně pořadatelem ukázky.

Vzhledem k tomu, že tato situace se nedá nazvat ojedinělou, by bylo na místě zvážit přesnější vymezení pojmu pořadatel veřejného vystoupení a konkretizovat, která osoba je

v takových případech za předložení řádu na ochranu zvířat při veřejném vystoupení zodpovědná.

V oblasti praktické, tedy z hlediska náležitostí, které dle vyhlášky musí být v řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení uvedeny, pomineme-li formální ustanovení, a zejména z hlediska řádů, které tyto náležitosti jmenovitě splňují a které jsou schváleny, se stávající právní úprava jeví být jako dostatečná. V některých případech možná sami pořadatelé, respektive zaštiťující organizace, pro jejíž potřeby je jednotný vzor řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení vypracován, předcházejí případným komplikacím se schválením daného řádu tím, že uvádějí velmi detailní a konkrétní podmínky – ty jsou však v praxi v některých případech zcela nerealizovatelné a proto je třeba se zaměřit spíše na proces kontroly ze strany příslušných orgánů, než na bazírování na detailních, avšak neupotřebitelných informacích uvedených v samotném řádu.

Náležitosti, které dle vyhlášky musí řád ochrany zvířat při chovu obsahovat, jsou zcela na místě, vše podstatné je zde vystiženo a jejich případné rozšíření by nemělo smysl, pouze by komplikovalo chov registrovaným a pravidla dodržujícím chovatelům a nic by nezměnilo na neregulovaném chovu.

Závěrem lze tedy říci, že vyhláška č. 5/2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu jako prováděcí předpis zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání je ve své podstatě vyváženým a dostačujícím normativním aktem, jemuž by případná novelizace mohla pomoci ve věci vymezení některých pojmů, nebo zjednodušení postupů. Podstatně důležitější se v průběhu průzkumu prováděného pro účely této práce ukázala být kontrola dodržování, která je v současné chvíli nedostatečná ze strany obcí s rozšířenou působností stejně tak jako sankcionování případných prohřešků.

Při dokončování této práce, byla schválena změna legislativy. Byl vydán zákon č. 359/2012 Sb., který s účinností od 1. ledna 2013 mění zákon č. 246/1992 Sb., kde mimo jiné v §8 došlo k značným změnám. Svody zvířat již nejsou veřejným vystoupením, došlo také ke zrušení povinnosti předkládat řád na ochranu zvířat a pro ozbrojené síly, bezpečnostní sbory, nebo obecní policii došlo k výraznému zjednodušení ve formě další výjimky z povinnosti na ohlašování veřejných vystoupení. Dále byla vydána vyhláška č. 21/2013 Sb. o stanovení podmínek při chovu psů a koček, která v § 3 zrušuje vyhlášku č. 5/2009 Sb. k 31. lednu 2013.

7. Seznam použitých zdrojů

- ČESKO. Vyhláška č. 4 ze dne 22. prosince 2008 o ochraně zvířat při přepravě.
- ČESKO. Vyhláška č. 5 ze dne 22. prosince 2008 o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu.
- ČESKO. Vyhláška č. 21 ze dne 23. ledna 2013 o stanovení podmínek při chovu psů a koček.
- ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.
- ČESKO. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
- ČESKO. Zákon č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad a o změně některých zákonů (zákon o zoologických zahradách).
- ČESKO. Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon).
- ČESKO. Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.
- ČESKO. Zákon 359/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- ČESKO. Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti.
- KINCL Jaromír, Valentin URFUS a Michal SKŘEJPEK. *Římské právo*. Praha: C. H. Beck, 1995, 386 s. ISBN 80-7179-031-1.
- ČESKOMORAVSKÁ KYNOLOGICKÁ UNIE. *Výstavní řád ČMKU platný od 1.1.2012*. 2. vydání. [online]. Dostupné z: http://www.cmku.cz/index2.php?stranka=rady_a_predpisy
- ČESKOMORAVSKÁ KYNOLOGICKÁ UNIE. *Řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu psů Českomoravské kynologické unie*, ze dne 26.3.2007, schválen ÚKOZ dne 3.4.2007, č.j. 11718/2007-10001. [online]. Dostupné z: <http://www.cmku.cz/soubory/dokumenty/11.pdf>
- ČESKÝ KYNOLOGICKÝ SVAZ. *Řád ochrany zvířat při zkouškách z výkonu nebo svodu psů, prováděných podle zkušebních řádů uznaných Mezinárodní kynologickou federací (FCI)*, schválen ÚKOZ dne 31.5.2006, č.j. 8479/2006 - 11020. [online]. Dostupné z: http://www.kynologie.cz/cks/rady/rad_ochrany.htm

Důvodová zpráva – konsolidované znění. k: Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
[online]. Dostupné z: http://obcanskyzakonik.justice.cz/tinymce-storage/files/DZ_NOZ_89_%202012_Sb.pdf

RYDVAL, Tomáš. *Ochrana zvířat proti týrání jako součást právní ochrany zvířat v České republice.* In: *Aplikované právo 2/2006* [online]. 2006 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: <http://www.aplikovanepravo.cz/clanky-pdf/48.pdf>

ÚSTŘEDNÍ KOMISE PRO OCHRANU ZVÍŘAT. *Stanovisko ÚKOZ k použití služebních psů na veřejnosti ze dne 31.5.2005.* [online]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/1603/Sluz_psi_ver.pdf

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 43, ze dne 28. března 2003, kterým je stanoven postup policie České republiky při zajišťování výcviku strážníků obecní (městské) polici k výkonu oprávnění a používání donucovacích prostředků.

9. Pokyn ředitele Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky ze dne 1. července 2009, kterým se stanoví postup policistů na úseku činnosti služební kynologie.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 80, ze dne 17. června 2009, kterým se upravuje činnost služební kynologie a služební hipologie.

8. Seznam zkratek

CAC	čekatelství na národní titul šampiona krásy ČR (Certificat d' Aptitude au Championat)
CACIB	čekatelství na mezinárodní titul šampiona krásy (Certificat d' Aptitude au Championat de Beauté)
CAJC	čekatelství na juniorského šampiona krásy (Certificat d' Aptitude au Juniro Championat)
ČKS	Český kynologický svaz
ČMKU	Českomoravská kynologická unie
FCI	mezinárodní kynologická federace
GŘ HZS ČR	generální ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky
IZS	integrovaný záchranný systém
IPO	mezinárodní zkušební řád
NMV	nařízení ministerstva vnitra
NZŘ	národní zkušební řád
PČR	Policie České republiky
TART	terénní a racionální trénink
ZKO	základní kynologická organizace

9. Přílohy

Příloha č. 1 – Žádost o schválení řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení

Příloha č. 2 - Požadavky na velikost prostor pro přepravu zvířat, která se neuskutečňuje v souvislosti s hospodářskou činností, a pro přepravu hospodářských zvířat do vzdálenosti nejvýše 50 km nebo v rámci hospodářství

Příloha č. 3 – Řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu psů pro hodnocení exteriérů psů Českoravské kynologické unie.

Příloha č. 1: Žádost o schválení řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení, 1/2

9.1. Žádost o schválení řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení podle § 7a zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů	
a)	9.1.1. Identifikace žadatele - pořadatele
<i>Žadatel - u právnické osoby název nebo obchodní firma; u podnikající fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě dodatek odlišující osobu podnikatele; u fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení:</i>	
<i>IČ - u právnické osoby a u podnikající fyzické osoby, bylo-li přiděleno:</i>	<i>Datum narození - u fyzické osoby:</i>
<i>E-mail:</i>	<i>Telefon:</i>
<i>Adresa sídla, místa podnikání nebo místo trvalého pobytu žadatele, popřípadě též adresa pro doručování, není-li shodná s místem trvalého pobytu:</i>	
<i>Statutární orgán žadatele - jméno, popřípadě jména, příjmení jeho člena, popřípadě osoby vykonávající funkci statutárního orgánu:</i>	
<i>Osoba zmocněná k zastupování žadatele ve správním řízení - u právnické osoby název nebo obchodní firma, u fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení:</i>	<i>E-mail:</i>
<i>Adresa osoby zmocněné k zastupování žadatele ve správním řízení (adresa pro doručování):</i>	<i>Telefon:</i>

Příloha č. 1: Žádost o schválení řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení, 2/2

b)	9.1.2. Žadatel předkládá ke schválení - název řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení zvířat:
-----------	--

Datum odeslání žádosti:	Razítko a podpis žadatele:

Nedílnou součástí žádosti jsou tyto přílohy:

- 1/ řád, jehož schválení je navrhováno, ve dvou shodných písemných vyhotoveních,
- 2/ řád, jehož schválení je navrhováno, na technickém nosiči dat (CD, disketa nebo e-mail),
- 3/ plná moc osoby zmocněné k zastupování ve správním řízení (nepředkládá se, jedná-li ve správním řízení statutární orgán nebo sám žadatel, který je fyzickou osobou),
- 4/ prohlášení o souhlasu s využitím poskytnutých informací pro účely informačního systému Státní veterinární správy a orgánů ochrany zvířat.

9.1.3. Záznamy Ministerstva zemědělství		
Číslo jednací:	Datum doručení:	Převzal (podpis):

Příloha č. 2: Žádost o schválení řádu ochrany zvířat při chovu, 1/2

9.2. Žádost o schválení řádu ochrany zvířat při chovu podle § 7a zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů					
a)	<p>9.2.1. Identifikace žadatele</p> <p><i>Žadatel - u právnické osoby název nebo obchodní firma; u podnikající fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě dodatek odlišující osobu podnikatele:</i></p> <p style="height: 40px;"></p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;"><i>IČ - u právnické osoby a u podnikající fyzické osoby, bylo-li přiděleno:</i></td> <td style="width: 50%;">E-mail:</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Telefon:</td> </tr> </table> <p>Adresa sídla, místa podnikání nebo místo trvalého pobytu žadatele, popřípadě též adresa pro doručování, není-li shodná s místem trvalého pobytu:</p> <p style="height: 40px;"></p> <p><i>Statutární orgán žadatele - jméno, popřípadě jména, příjmení jeho člena, popřípadě osoby vykonávající funkci statutárního orgánu:</i></p> <p style="height: 40px;"></p>	<i>IČ - u právnické osoby a u podnikající fyzické osoby, bylo-li přiděleno:</i>	E-mail:		Telefon:
<i>IČ - u právnické osoby a u podnikající fyzické osoby, bylo-li přiděleno:</i>	E-mail:				
	Telefon:				

Osoba zmocněná k zastupování žadatele ve správním řízení - u právnické osoby název nebo obchodní firma, u fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení:	E-mail:
Adresa osoby zmocněné k zastupování žadatele ve správním řízení (adresa pro doručování):	Telefon:

Příloha č. 2: Žádost o schválení řádu ochrany zvířat při chovu, 2/2

b)	9.2.2. Žadatel předkládá ke schválení - název řádu ochrany zvířat při chovu:	
	Datum odeslání žádosti:	Razítko a podpis žadatele:

Nedílnou součástí žádosti jsou tyto přílohy:

- 1/ řád, jehož schválení je navrhováno, ve dvou shodných písemných vyhotoveních,
- 2/ řád, jehož schválení je navrhováno, na technickém nosiči dat (CD, disketa nebo e-mail),
- 3/ plná moc osoby zmocněné k zastupování ve správním řízení (nepředkládá se, jedná-li ve správním řízení statutární orgán nebo sám žadatel, který je fyzickou osobou),
- 4/ prohlášení o souhlasu s využitím poskytnutých informací pro účely informačního systému Státní veterinární správy a orgánů ochrany zvířat.

9.2.3. Záznamy Ministerstva zemědělství		
Číslo jednací:	Datum doručení:	Převzal (podpis):

Příloha č. 2: Požadavky na velikost prostor pro přepravu zvířat, která se neuskutečňuje v souvislosti s hospodářskou činností, a pro přepravu hospodářských zvířat do vzdálenosti nejvýše 50 km nebo v rámci hospodářství

1. Silniční a železniční přeprava koní, oslů a jejich kříženců (dále jen „koně“)

Kategorie zvířat	Minimální podlahová plocha na jedno zvíře	Minimální podlahová rozměry stání na jedno zvíře v m
Dospělí koně	1,75	0,7 x 2,5
Mladí koně (6 až cesta do 24 měsíců)	1,20	0,6 x 2,0
cesta nad 48 hod.	2,40	1,2 x 2,0
Poníci (výška do 144 cm)	1,00	0,6 x 1,8
Hříbata do 6 měsíců	1,40	1,0 x 1,4

Během delších cest musí mít hříbata a mladí koně možnost ulehnout.

Uvedené hodnoty se mohou u dospělých koní a poníků odchylovat nejvýše o 10 % a u mladých koní a hříbat o 20 % v závislosti nejen na hmotnosti a věku, ale i na tělesném stavu, povětrnostních podmínkách a předpokládané délce cesty.

2. Silniční a železniční přeprava skotu

Kategorie zvířat	Přibližná hmotnost zvířat v kg	Minimální podlahová plocha na jedno zvíře v m ²
Malá telata	50	0,30 až 0,40
Středně velká telata	110	0,40 až 0,70
Těžká telata	200	0,70 až 0,95
Středně velký dospělý skot	325	0,95 až 1,30
Těžký dospělý skot	550	1,30 až 1,60
Velmi těžký dospělý skot	nad 700	nad 1,60

Uvedené hodnoty se mohou zvýšit v závislosti na hmotnosti a věrůstu, ale i na tělesném stavu, povětrnostních podmínkách a předpokládané délce cesty.

3. Silniční a železniční přeprava ovcí a koz

Kategorie zvířat	Hmotnost zvířat v kg	Minimální podlahová plocha na jedno zvíře v m ²
------------------	----------------------	--

Příloha č. 2: Požadavky na velikost prostor pro přepravu zvířat, která se neuskutečňuje v souvislosti s hospodářskou činností, a pro přepravu hospodářských zvířat do vzdálenosti nejvíše 50 km nebo v rámci hospodářství

Ostříhané ovce	do 55	0,20 až 0,30
	nad 55	nad 0,30
<hr/>		
Neostříhané ovce	do 55	0,30 až 0,40
	nad 55	nad 0,40
<hr/>		
Vysokobřezí ovce	do 55	0,40 až 0,50
	nad 55	nad 0,50
<hr/>		
Kozy	do 35	0,20 až 0,30
	35 až 55	0,30 až 0,40
	nad 55	0,40 až 0,75
<hr/>		
Vysokobřezí kozy	do 55	0,40 až 0,50
	nad 55	nad 0,50

Uvedené hodnoty se mohou měnit v závislosti na plemeni, věrůstu, tělesném stavu, délce srsti, povětrnostních podmínkách a délce trvání cesty.

4. Silniční a železniční přeprava prasat

Všechna prasata musí mít k dispozici dostatek prostoru, aby mohla ležet nebo stát v přirozeném postoji. Aby se vyhovělo tomuto minimálnímu požadavku, neměla by hustota osazení pro prasata o přibližné hmotnosti 100 kg překročit 235 kg/m². S ohledem na plemeno, věrůst a tělesný stav, se výše uvedené minimální požadavky na plochu přiměřeně zvyšují. S ohledem na povětrnostní podmínky a délku trvání cesty, se výše uvedené minimální požadavky na plochu zvyšují až o 20%.

5. Požadavky na nakládací zařízení

Kategorie zvířat	Maximální sklon
------------------	-----------------

zařízení pro
nakládku (ve st.)

Koně, osli a kříženci	25
Skot	20
Telata do 6 měsíců stáří	20
Ovce a kozy	20
Prasata	20

---

6. Přeprava drůbeže

Kategorie	Plocha v cm
2	

Jednodenní kuřata	21 až 25 na 1 kuře
-------------------	--------------------

Příloha č. 2: Požadavky na velikost prostor pro přepravu zvířat, která se neuskutečňuje v souvislosti s hospodářskou činností, a pro přepravu hospodářských zvířat do vzdálenosti nejvýše 50 km nebo v rámci hospodářství

Drůbež do 1,6 kg	180 až 200 na 1 kg
vyjma 1,6 až 3 kg	160 na 1 kg
jednodenní 3 až 5 kg	115 na 1 kg
kuřata nad 5 kg	105 na 1 kg

Uvedené hodnoty platí pro přepravu drůbeže v kontejnerech a mohou se měnit v závislosti nejen na hmotnosti a vzrůstu, ale i na tělesném stavu, povětrnostních podmínkách a předpokládané délce trvání cesty.

7. Silniční, železniční a letecká přeprava psů a koček

a) Silniční přeprava psů

Psi musí mít zajištěn dostatek prostoru, aby mohli zaujmout přirozenou polohu, která jim umožní korigovat pohyby dopravního prostředku. Psi musí být umístěni v dopravním prostředku tak, aby neohrozili řidiče ani sebe. Samice v říji musí být odděleny od pohlavně dospělých samců.

b) Silniční nebo železniční přeprava dopravním prostředkem, kdy pes je umístěn v přepravním boxu

Rozměry přepravního boxu musí psu umožnit alespoň pohodlné ležení. Dvířka boxu musí být zajištěna proti samovolnému otevření. Pokud je pes přepravován v boxu, který mu umožňuje pouze pohodlné ležení, může být takto přepravován po dobu maximálně 6 hodin. Pokud cesta přesáhne tuto dobu, může být pes přepravován pouze v boxu, který

je popsán v písmenu c). Box musí být zajištěn proti pohybu v dopravním prostředku. Samice v říji musí být odděleny od pohlavně dospělých samců.

c) Letecká přeprava psů

Přepravní boxy musí mít takové rozměry, aby pes mohl přirozeně stát, snadno se otočit a bez problémů si lehat a vstávat. Rozměry přepravních boxů se odvozují od velikosti psa. Délka boxu odpovídá délce psa měřené od čenichu po nasazení ocasu. Výška boxu nesmí být nižší než je výška přirozeně stojícího psa včetně uší, pokud jsou postaveny. Šířka boxu je nejméně dvojnásobkem šířky těla psa, měřené v nejširším místě těla. Pokud jsou boxy plastové, musí být opatřeny dvířky z kovu, se zámkem, který znemožňuje otevření zevnitř. Samice v říji musí být odděleny od pohlavně dospělých samců.

d) Silniční, železniční a letecká přeprava koček

Kočky musí být umístěny v dopravním prostředku tak, aby neohrozily řidiče ani sebe. Pokud jsou kočky přepravovány v přepravních boxech, musí mít přepravní box takové rozměry, aby kočka mohla přirozeně stát, snadno se otočit a bez problémů si lehat a vstávat. Přepravní box musí umožnit kočkám pohodlné ležení. Rozměry přepravních boxů se odvozují od velikosti kočky. Box musí být zajištěn proti samovolnému otevření. Box musí být zajištěn proti pohybu v dopravním prostředku. Přeprava více koček v jednom boxu může být uskutečněna pouze v případě, že box svými rozměry odpovídá počtu přepravovaných zvířat. Samice v říji musí být odděleny od pohlavně dospělých samců.

e) Při přepravě koček a krátkolebých plemen psů a jejich kříženců je třeba mít na zřeteli jejich zvýšenou potřebu čerstvého vzduchu a náchylnost k dýchacím potížím.

8. Silniční, železniční a letecká přeprava ostatních savců a ptáků

a) Velikost přepravních prostor pro ostatní savce a ptáky musí odpovídat velikosti zvířete nebo skupiny zvířat daného druhu tak, aby každé zvíře mohlo stát a bez problémů si lehat nebo vstávat.

b) Velikost kontejneru pro přepravu ptáků odpočívajících na hřadech musí umožnit sezení na hřadu s napřímenou hlavou a ocasem pro každého ptáka. Ptákům, kteří neodpočívají na hřadech, musí velikost přepravních prostor kontejneru umožňovat vzpřímené stání.

c) Ptáci musí být přepravováni v šeru.

9. Přeprava studenokrevných obratlovců

Velikost kontejneru pro přepravu studenokrevných obratlovců vyjma ryb musí umožnit větrání, zabezpečení teploty a podmínek mikroklimatu, které odpovídají danému druhu.

ŘÁD OCHRANY ZVÍŘAT PŘI VEŘEJNÉM VYSTOUPENÍ NEBO SVODU PSŮ pro hodnocení exteriéru psů Českomoravské kynologické unie

Článek 1

Název a sídlo žadatele pořádajícího veřejné vystoupení nebo svod

(1) Tento řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu byl zpracován a je určen pro Českomoravskou kynologickou unii se sídlem Jankovcova 53/1522, 170 00 Praha 7, IČ 69781621, tel. 234 602 275, fax: 234 602 278, e-mail: cmku@cmku.cz (dále jen „ČMKU“).

(2) Žadatel uvedený v odstavci (1) jako organizátor veřejného vystoupení nebo svodu v souladu s ustanoveními zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, vydává po projednání a schválení Ústřední komisí pro ochranu zvířat tento „Řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu psů pro hodnocení exteriéru psů Českomoravské kynologické unie (dále jen „Řád“).

Článek 2

Účel a cíle Řádu

(1) Účelem Řádu je metodicky stanovit podmínky a pravidla k předvádění psů při veřejném vystoupení nebo svodu podle současných požadavků na ochranu zvířat a péči o jejich pohodu. Cílem svodů a veřejných vystoupení je předvedení exteriérových vlastností předváděných psů s průkazem původu a zhodnocení jejich vývoje.

(2) Tento Řád neumožňuje použití psů pro přípravu a provedení triků nebo výkonů v divadelním a varietním představení, filmu, televizním programu nebo podobném veřejném představení.

(3) Řád nenahrazuje ustanovení a podmínky stanovené právními předpisy, zejména zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů (např. doklad o provedení stanovených vyšetření zvířat, kontrola zdravotního stavu zvířat).

(4) Veřejným vystoupením nebo svodem ve smyslu tohoto řádu jsou myšleny veškeré výstavy psů, bonitace a popisné přehlídky sloužící pro zařazování psů do chovu, typizace psů, svody a přehlídky mladých i chovných psů pro hodnocení exteriéru psů.

(5) Veřejným vystoupením nebo svodem ve smyslu tohoto řádu nejsou myšleny zkoušky psů, závody, výběrové či jiné soutěže a mistrovství všech druhů.

Článek 3 **Pořadatel veřejného vystoupení nebo svodu**

(1) Odpovědnou osobou, která jako pořadatel odpovídá při přípravě a průběhu jednotlivých veřejných vystoupení nebo svodů za dodržování a kontrolu Řádu a zabezpečení ochrany a péče o psy, je fyzická osoba.

- a) Pokud je pořadatelem akce přímo ČMKU, pak Předsednictvo ČMKU jmenuje fyzickou osobu osobou odpovědnou ve smyslu tohoto Řádu, k tomu jí vystaví písemné pověření. Takto pověřená fyzická osoba žádá o schválení podmínek ochrany zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu psů a kopii svého pověření přikládá k žádosti o pořádání veřejného vystoupení nebo svodu.
- b) Pokud je pořadatelem akce některý z členských subjektů ČMKU, také tento subjekt stanoví odpovědnou osobu a pro schválení podmínek ochrany zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu psů uvede tento žadatel v žádosti o pořádání veřejného vystoupení nebo svodu toto stejně jako žadatel dle bodu a):
  - jako právnická osoba svůj název a sídlo, jméno a plnou adresu včetně dalších kontaktů fyzické osoby, která je odpovědná za přípravu a průběh daného veřejného vystoupení nebo svodu, a za ochranu zvířat při daném veřejném vystoupení nebo svodu,
  - dobu a místo konání veřejného vystoupení nebo svodu,
  - kategorie psů podle věku, plemen a skupin FCI, kteří se veřejného vystoupení nebo svodu účastní,
  - prohlášení, že je členem sdružení uvedeného v čl. 1 Řádu s tím, že průběh veřejného vystoupení nebo svodu bude zabezpečen v souladu s tímto Řádem.

(2) Pořadatel předkládá žádost o stanovení veterinárních podmínek pro veřejné vystoupení nebo svod Krajské veterinární správě nebo Městské veterinární správě v Praze místně příslušné podle místa konaných vystoupení nebo svodu. Součástí žádosti je prohlášení o platnosti tohoto Řádu. Po stanovení veterinárních podmínek a odsouhlasení prohlášení o platnosti Řádu je předkládána žádost o souhlas s pořádáním veřejného vystoupení nebo svodu místně příslušné obci.

(3) Pořadatelem při veřejném vystoupení nebo svodu zvířat může být pouze osoba s takovými teoretickými a praktickými znalostmi o zvířatech, aby byla schopna:

- a) rozpoznat zjevné příznaky zhoršeného zdravotního stavu zvířat,
- b) zjistit změny v chování zvířat,

- c) určit, zda celkové prostředí je vhodné k zachování zdraví a pohody zvířat,
- d) organizačně zabezpečit ochranu zvířat při pořádání veřejného vystoupení nebo svodu.

(4) Pořadatel je oprávněn a povinen

- a) být přítomen po celou dobu veřejného vystoupení nebo svodu, kontrolovat dodržování Řádu v místě jeho konání, vyžadovat od jednotlivých osob plnění povinností Řádem stanovených a při zjištění závad je povinen neodkladně zjednat nápravu,
- b) mít po dobu konání veřejného vystoupení nebo svodu tento Řád k dispozici v písemné podobě a na vyžádání jej předložit účastníkům nebo orgánům ochrany zvířat,
- c) zajistit dostatek kvalifikovaných rozhodčích a personálu. Tyto osoby musí být schopny:
  - rozpoznat zjevné příznaky zhoršeného zdravotního stavu psů,
  - zjistit změny v chování psů
  - určit, zda celkové prostředí je vhodné k zachování zdraví a pohody psů
  - organizačně zabezpečit ochranu psů při pořádání veřejného vystoupení nebo svodu.

Článek 4

9.3. Druh psů, kteří se veřejného vystoupení nebo svodu účastní

(1) Řád se vztahuje na dále uvedený maximální počet a druh psů při veřejném vystoupení nebo svodu. Jedná se pouze o čistokrevné psy plemen uznaných FCI nebo plemen dosud FCI neuznaných, tzv. národních plemen s průkazem původu, vydaným plemennými knihami ČMKU a nebo členských či partnerských organizací Mezinárodní kynologické federace FCI se sídlem v Belgii, jejímž je ČMKU členem. Průkazy původu čistokrevných psů plemen dosud FCI neuznaných musí být vydány plemennými knihami ČMKU nebo členských či partnerských organizací FCI. Maximální počet psů, kteří se svodu nebo veřejného vystoupení účastní je dán kapacitou prostor, ve kterých se svod nebo veřejné vystoupení koná. Tento maximální počet psů musí být uveden v příloze k žádosti o povolení svodu nebo veřejného vystoupení. Maximální počet psů se může pohybovat od počtu několika jedinců až po řádově tisíce psů, vystavovaných na národních a mezinárodních výstavách v České republice a předváděných na dalších akcích dle Čl. 5 tohoto Řádu.

(2) Na veřejném vystoupení nebo svodu lze předvést jen psy klinicky zdravé a v dobré kondici. Psi musí být v imunitě proti vzteklině. Psi pocházející z ČR musí být doprovázeni platným očkovacím průkazem (dle § 6 veterinárního zákona), nebo platným pasem pro malá zvířata. Psi z členských zemí EU a třetích zemí musí splňovat podmínky dané nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 998/2003 ze dne 26. 05. 2003.

(3) Aktuální seznam psů, včetně údajů o počtu, původu a identifikaci psů předvedených na veřejném vystoupení nebo svodu je zveřejněn v katalogu nebo seznamu přihlášených psů na veřejné vystoupení nebo svod. Katalog nebo seznam je k dispozici orgánům veřejné i veterinární správy na místě konání akce. Aktuální katalog není možné z technických důvodů předložit při žádosti o povolení akce.

(4) Veřejného vystoupení nebo svodu se nemohou zúčastnit tyto psi:

- a) psi s operativním nebo jiným veterinárním zákrokem provedeným k odstranění exteriérové vady, se zákrokem provedeným v rozporu s ustanovením § 4 odst. 1 písm. g) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zejména psi s kupírovanýma ušima, stejně tak psi se záměrně poškozenými hlasivkami k omezení hlasitých projevů,
- b) štěňata mladší 3 měsíců,
- c) feny ve druhé polovině březosti nebo kojící,
- d) háravé feny (háravé feny mají přístup pouze na akce, kde je to pořadatelem přímo dovoleno, musí však být drženy a předvedeny odděleně),
- e) psi zranění, nemocní nebo podezřelí z onemocnění, které by ovlivnilo jejich výkon nebo jim působilo bolest, utrpení nebo poškození jejich zdravotního stavu,
- f) psi zjevně útoční, agresivní, napadající osoby či jiné psy, či psi neovladatelní svými psovody,
- g) psi přepravení na veřejné vystoupení nebo svod nevhodným způsobem či přepravním prostředkem, nebo za podmínek, které nejsou v souladu s tímto Řádem,
- h) psi, kteří neprošli veterinární přejímkou,
- j) psi pod vlivem zakázaných látek (doping), nebo psi, které účastník (chovatel) odmítl podrobit vyšetření, jež bylo při podezření z užití těchto látek požadováno k jejich zjištění,
- k) kteří nebyli na svod připravováni a jejichž kondice neodpovídá předpokládané zátěži.

Článek 5

Způsob manipulace se psy s popisem a charakteristikou činností prováděných se psy

Cílem předvedení psů je hodnocení exteriéru a vhodnosti zařazení do chovu. Níže je uveden popis činností a manipulací se psy.

(1.) Výstavy všech druhů, bonitace, typizace, svody a přehlídky mladých či chovných jedinců jsou přehlídkou krásy ušlechtilých psů. Probíhají jak na volném prostranství tak v krytých prostorách v tzv. výstavních kruzích. Podrobný popis výstavních kruhů a jejich vybavení je uveden v Čl. 6 tohoto Řádu.

Psi jsou předváděni v postoji a pohybu, podle pokynů rozhodčího. Při pohybu se pes pohybuje svým přirozeným pohybem, je volně veden na vodítku, které nesmí škrtit. Malá plemena psů jsou při postoji zpravidla předváděna na stolech (popis viz Čl. 6 tohoto Řádu). Psi nepředvádějí žádné dovednosti kromě výše uvedeného. Při postoji a nebo při prohlídce psa na stole kontroluje rozhodčí chrup a skus psa. Chrup a skus psa předvádí buď rozhodčí, nebo osoba předvádějící psa. Při ukazování a prohlížení zubů se musí jak rozhodčí tak osoba předvádějící psa vyvarovat takových pohybů, které by mohly psu způsobit utrpení. Nesmí být přehnaně vyhrnovány pysky, ani nesmí být zbytečně a násilně otvírána tlama. Pokud rozhodčí považuje za nutné změřit kohoutkovou výšku psa nebo jeho další tělesné parametry, činí tak měřidlem, které je konstruováno tak a z takových materiálů, které nemohou psu způsobit újmu. Pokud rozhodčí psa váží, musí mít k dispozici váhu, na které je zajištěna stabilita psa. Psům – samcům jsou ve výstavním kruhu kontrolována varlata. Také tato činnost musí být prováděna tak, aby psu nezpůsobila bolest.

(2.) Svody nebo veřejná vystoupení probíhají maximálně v době od 7:00 hod (zahájení veterinární přejímky psů) do cca 17:00 hod (ukončení odpoledních soutěží na výstavách psů).

Volné pobíhání psů není dovoleno, každý pes musí být opatřen vodítkem, kousaví psi náhubkem. Pořadatelé akcí jsou povinni dbát na to, aby psi po dobu konání akce nosili obojky nepůsobící jim bolest. Psi musí být voděni na vodítku. Účastníci akce jsou povinni mít psy po celou dobu konání akce pod svým dohledem. Je zakázáno ponechávat uvázané psy bez dozoru. Na akci je zakázáno provádět změny exteriéru psů lakováním, pudrováním, tónováním srsti a základní úpravu trimováním, stejně jako dlouhodobě vyvazovat psy na stolech. Základní činností psů při veřejném vystoupení nebo svodu je jejich předvádění na vodítku. Při manipulaci se psy všech plemen je při jejich přenášení třeba, aby osoba, která je přenáší, držela psa v náruči s nenásilnou fixací končetin a pevným podložením hrudníku, břicha a pánve pažemi. Nelze přenášet psy držením za kůži nebo jiné jednotlivé části těla (zejména za uši a ocas). U velkých plemen psů (nad 50 cm kohoutkové výšky) zpravidla k takové manipulaci nedochází.

(3) Podle tohoto Řádu není možné provádět jiná veřejná vystoupení, svody a žádné jiné další činnosti, než je hodnocení exteriéru.

(4) Pokud psi nejsou přímo předváděni na akci, není s nimi přímo manipulováno (tj. nejsou předváděni, prohlíženi či měřeni), je nutné, aby jim psovod zajistil dostatečnou péči a pohodu, nechal je dostatečně proběhnout, odpočinout, vyvenčit a nakrmit a napojit. Popis viz Čl. 6 (3).

Článek 6

Zařízení, vybavení, pomůcky pro manipulaci, předvádění nebo jinou činnost se psy

(1) Výstavním kruhem ve smyslu Čl. 5 tohoto Řádu je míněn prostor pro předvádění psů, dostatečně prostorný s ohledem na velikost plemene, které je v kruhu předváděno (pes se předvádí i v pohybu, proto mu musí být umožněn přirozený pohyb krokem a musí mu být dána možnost se přirozeně rozběhnout a zastavit na dostatečné délce kruhu).

Výstavní kruhy musí být vytýčeny takovým zařízením, které nemůže způsobit poranění psa. Zařízení musí být i dostatečně stabilní, aby se nepřevrhlo při náhodném zavadění o ně a nezpůsobilo tak psu stres či dokonce zranění. Podle místních podmínek mohou být kruhy vytýčeny na venkovním prostranství např. tyčemi různého průřezu bez ostrých hran a zakončení, které mohou být pevně ukotveny v zemi, nebo v podstavci, který zaručuje stabilitu. V krytých prostorách je možno pro vytýčení výstavních kruhů použít obdobných zařízení s podstavci a nebo pevných součástí stavby, jako jsou např. podpěrné sloupy.

Mezi vytyčovacím zařízením je natažena měkká a pružná, zpravidla plastová páska, která nemůže psu způsobit poranění. Tato páska viditelně vyznačuje výstavní kruh. Pokud by barva vytýčení splývala s podlahou, doporučuje se její výrazné označení alespoň na několika místech po obvodu.

Povrch výstavního kruhu musí zaručit psu přirozený pohyb, tedy nesmí klouzat. Pokud jde o venkovní prostory – povrch musí být upraven tak, aby na něm nebyly terénní nerovnosti. Travnatý povrch se upravuje sečením nakrátko, přírodní povrch jako je např. písek, zem, oblázky je nutno takto upravit např. uhrabáním. Umělé povrchy jako je např. beton, asfalt a jiné musí být také prosté děr. Na povrchu výstavního kruhu nesmí být materiál, který by mohl způsobit psu zranění (např. ostré kamínky) a musí být zbaven všech nebezpečných materiálů, které by mohly psa zranit (např. střepy, zbytky kovových materiálů a pod). Na povrchu nesmí být odpadky a nečistoty. Povrch výstavního kruhu by měl být prostý louží vody. Povrch výstavních kruhů v halách musí být neklouzavý, pokud možno rovný, prostý děr, nerovností a pevných překážek (hřebíky, zbytky konstrukcí...). Doporučuje se opatřit alespoň část povrchu kobercem.

Pokud dojde při extrémních teplotách k nadměrnému ochlazení nebo naopak ohřátí povrchu výstavního kruhu, mohou být psi na těchto plochách předváděni pouze po dobu nezbytně nutnou, aby nedošlo k jejich podchlazení nebo přehřátí. Posouzení tohoto stavu a nařízení vyplývajících opatření jsou v kompetenci pořadatele, případně veterinárního lékaře zajišťujícího veterinární péči na veřejném vystoupení nebo svodu. Při extrémním chladu je nutno opatřit povrch vhodnou izolací - např. kobercem. Při extrémních teplotách je možno plochu chladit např. kropením vodou. Pokud toto není možné zajistit, rozhodne pořadatel, případně veterinární lékař zajišťující veterinární péči na veřejném vystoupení nebo svodu, zda je možné na takové ploše pokračovat v konání akce.

Pokud je ve výstavním kruhu posuzováno malé plemeno psů, zpravidla se při postoji, kontrole zubů a varlat posuzuje na stole. Stůl pro výstavní kruh musí mít neklouzavý povrch, musí být dostatečně stabilní a velikost plochy stolu musí odpovídat velikosti posuzovaného plemene. Pokud stůl odpovídajících parametrů není k dispozici, posuzuje se i malé plemeno psa na podlaze výstavního kruhu.

(2) Podle tohoto Řádu nesmí být použity pomůcky, které by mohly způsobit poškození zdraví, bolest nebo snížení pohody psa, nebo stres. Není povoleno používat:

- a) stahovací obojky bez mechanického omezení úplného zatažení smyčky, obojky s ostny a obojky které vydávají elektrický impuls,
- b) vybavení a pomůcky, které ovlivňují chování psa vyvoláváním působení negativních zvukových, pachových nebo jiných chemických podnětů,
- c) poškozenou výstroj (vodítka, obojky, postroje), které by mohly zranit psa nebo mu působit jiné utrpení,
- d) náhodně použité předměty (klacky, hole apod.) nebo drát, provaz a apod.

k uvazování psa.

(3) Účastník se psem (psovod) je povinen po celou dobu konání akce:

- a) mít psa pod svým dohledem,
- b) zabezpečit pro svého psa napájení a zajistit mu prostředky pro napájení (miska, napáječka...), případně krmení a prostředky pro podávání krmení po celou dobu akce,
- c) zabezpečit pravidelné a dostatečné venčení podle zvyklostí psa,
- d) podílet se odpovídajícím způsobem na ochraně svého psa proti utrpení (např. povětrnostními vlivy). V hale se doporučuje psu zajistit vhodnou podložku na ležení, nebo výstavní klec či box pro zajištění pokud možno nerušeného odpočinku. Ve venkovních prostorách se doporučuje výše uvedené doplnit podle počasí a ročního období případně i příkrývkou pro psa, deštníkem či slunečníkem, nebo jinou clonou,

Článek 7

9.4. Prostory, ve kterých se veřejné vystoupení nebo svod provádí a
prostory k ustájení

Pořadatel v místě veřejného vystoupení nebo svodu před zahájením a v průběhu veřejných vystoupení nebo svodu zajistí po celou dobu pořádání akce:

- a) vhodné místo pro vykládání zvířat – tj. volný prostor bez překážek a předmětů, které by psům při opouštění přepravních prostředků mohly způsobit poranění. Psy smí majitel nakládat a vykládat pouze způsobem, který nezpůsobí utrpení a poškození jejich zdravotního stavu,
- b) dostatek čerstvé pitné vody pro napájení psů - dostatečný zdroj zdravotně nezávadné vody, za kterou je považována voda neohrožující zdravotní stav psa. Tímto zdrojem může být vodovodní přípojka na veřejný či jiný vodovod a nebo voda přivezená např. v cisternách. Za minimální spotřebu vody na den bez extrémních klimatických podmínek a psa střední velikosti lze považovat 2 litry. Pro psy velkých plemen s kohoutkovou výškou nad 50 cm se uvažovaná spotřeba vody úměrně zvyšuje až na 5 l na psa a den. Uvažovaná spotřeba vody se zvyšuje se zvyšující se venkovní teplotou. Místo, kde je zdroj vody pro psy musí být výrazně označené a snadno dostupné,
- c) aby prostor pro psy minimalizoval riziko jejich poranění. Pořadatel před zahájením činnosti posoudí vhodnost povrchu, prověří výskyt nebezpečných předmětů (skleněné střepy, kov), pokud se takové vyskytují, zajistí jejich odstranění před zahájením akce,
- d) vymezení vhodného prostoru pro předvádění a posuzování psů, s dostatečně velkým manipulačním prostorem tak, aby manipulace s předváděnými psy byla bezpečná a nedocházelo k utrpení zvířat (vzájemné útoky apod.),
- e) zabezpečení psů před nepříznivým počasím a výraznými rozdíly v klimatických

podmínkách, tj. zajistí prostory, kam se mohou psůvodi se psy uchýlit při náhlých výrazných změnách počasí, při silném dešti nebo větru. T. j. zajistí přístup do krytých prostorů. Pokud toto není možné, akci neprodleně ukončí,

- f) místo k odpočinku psů (stín, ochrana před deštěm) a to buď přímo kolem výstavních kruhů nebo mimo ně. Na takových plochách mají psi možnost odpočívat na podložkách, nebo ve výstavních klecích či odkládacích boxech. Doporučuje se oddělit místa pro odpočívající psy od míst, kde dochází ke kontaktu s návštěvníky akce.
- g) dostatek prostor pro venčení psů. Tato místa musí být zřetelně označena a dobře přístupná všem psům, zejména v halách. Pořadatel musí zajistit úklid těchto prostor v průběhu akce a po skončení jejich asanaci,
- h) udržování čistoty všech prostor, v případě uzavřených prostor zajistí jejich větrání a objem vzduchu tak, aby byly přiměřené počtu psů a účastníků a minimalizovaly negativní vlivy vyvolané prostředím (např. zamezení prašnosti),
- i) zabezpečení prostor pro psy před přístupem jiných zvířat (např. toulavých psů), nepovolaných osob, zajistí případně prostory tak, aby bylo zabráněno úniku psů,
- j) zabezpečení a vymezení prostorů pro psy i návštěvníky, organizaci parkování dopravních prostředků, přepravních přívěsů a pomocného vybavení tak, aby bylo minimalizováno riziko možného utrpení psů, kteří se akce zúčastní,
- k) vyhrazený prostor pro provádění nutné veterinární péče první pomoci psům, pokud dojde k nečekané události.

Článek 8

Přeprava psů na veřejné vystoupení nebo svod

(1) Přeprava psů musí být prováděna v souladu se zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, s vyhláškou č. 193/2004 Sb., o ochraně zvířat při přepravě.

(2) Psy lze přepravovat pouze v dopravních prostředcích, které jsou konstruovány tak, aby technicky zabezpečily pohodu psů, minimalizovaly možnost jejich zranění při přepravě, umožňovaly pravidelnou kontrolu stavu zvířat a jejich pohody a splňovaly technické požadavky a měly stanovené vybavení.

a) Přeprava autem.

Psi musí mít zajištěn dostatek prostoru, aby mohli zaujmout přirozenou polohu, která jim umožní korigovat pohyby vozidla. Psi musí být umístěni ve vozidle tak, aby neohrozili ani řidiče ani sebe. Psy není dovoleno přepravovat v uzavřených prostorech aut bez dostatečného přístupu světla. Přepravní prostor musí být také dostatečně větratelný. Při přepravě musí být psi pod dohledem člověka. V případě delší přepravy musí být psi krmeni a napájeni častěji, krmení minimálně 1x za 12 hodin, napájení minimálně 1 x za 4 - 6 hodin dle klimatických podmínek. Psům musí být umožněno pravidelné venčení a musí mít možnost venčení alespoň v intervalech, na jaké jsou zvyklí.

b) Přeprava v přívěsných vozících aut.

Je povolena pouze ve vozících, které jsou speciálně uzpůsobeny přepravě zvířat dle technického osvědčení. Podmínky obdobné jako v Čl. 8 (2) a).

c) Přeprava dopravním prostředkem, kdy pes je umístěn v přepravním boxu.

Rozměry přepravního boxu musí psu umožnit alespoň pohodlné ležení. Dvířka boxu musí být zajištěna proti samovolnému otevření zevnitř. Pokud je pes přepravován v boxu, který mu umožňuje pouze pohodlné ležení, může být takto přepravován po dobu maximálně 6 hodin. Pokud cesta přesáhne tuto dobu, může být pes přepravován pouze v boxu, který je popsán v čl. 8 (2) f). Ostatní podmínky obdobné jako v Čl. 8 (2) a). Box musí být zajištěn proti pohybu po vozidle.

d) Přeprava hromadnou dopravou.

Podmínky umístění psa určuje dopravce, za pohodu psa odpovídá držitel, resp. doprovod psa.

e) **Ponechání psa v uzavřeném dopravním prostředku bez dozoru člověka.**

Toto je povoleno pouze výjimečně a krátkodobě. Psu musí být v takovém případě zajištěn dostatek vzduchu, prostoru, případně světla a dále vhodná teplota prostředí (např. funkční klimatizace v létě a topení v zimě). Delší ponechání psa v uzavřeném prostoru dopravního prostředku může být považováno za týrání.

f) **Letecká přeprava.**

Podmínky přepravy psů určuje dopravce. Držitel psa však musí zajistit, aby pes byl při přepravě ochráněn. Přepravní kontejnery musí mít takové rozměry, aby pes mohl přirozeně stát, snadno se otočit a bez problémů si lehat a vstávat. Rozměry přepravních boxů se odvozují od velikosti psa. Délka boxu odpovídá délce psa měřené od čenichu po nasazení ocasu. Výška boxu nesmí být nižší než je výška přirozeně stojícího psa včetně uší, pokud jsou postaveny. Šířka boxu je dvojnásobkem šířky těla psa, měřené v nejširším místě těla. Pokud jsou boxy plastové, musí být opatřeny dvířky z kovu, se zámkem, který znemožňuje otevření zevnitř.

(3) V prostorech přepravních prostředků, v nichž jsou přepravováni psi, se nesmí manipulovat s volným ohněm, nesmí být současně přepravovány předměty, které by mohly nepříznivě ovlivnit pohodu psů nebo poškodit jejich zdraví, zejména látky dráždivé a hořlaviny.

(4) Během vykládky psů s nimi musí být zacházeno šetrně.

(5) Osoby, které se psy manipulují, jsou poučeny zejména v oblasti zacházení se psy.

Článek 9

Veterinární péče a kontrola dodržování Řádu

(1) Pořadatel akce zabezpečí na veřejném vystoupení nebo svodu psů dostatečný prostor pro veterinární přejímku psů. Veterinární přejímku psů provedou veterinární lékaři v dostatečném počtu, podle počtu přihlášených psů. Jejich účast zajistí pořadatel akce. Veterinární lékaři budou dále vykonávat veterinární dozor v průběhu akce, veterinární péči o psy, včetně poskytnutí první pomoci. Veterinární lékař bude přítomen na místě po celou dobu trvání veřejného vystoupení (při počtu psů nad 100) nebo provede veterinární přejímku psů a dále bude k dispozici na telefonu tak, aby se na telefonickou výzvu mohl dostavit do místa konání akce do 10 minut (při počtu psů do 100). Počet veterinárních lékařů je úměrný počtu přihlášených psů. Pořadatel akce může rozhodnout o trvalé přítomnosti veterinárního lékaře i při počtu psů nižším než je 100.

(2) Dozor nad ochranou zvířat jsou oprávněni vykonávat inspektoři Krajské veterinární správy, kteří se pořadateli prokáží služebním průkazem.

(3) Pořadatel je povinen poskytnout pracovníkům dozoru na ochranu zvířat potřebné doklady, informace, věcnou a osobní pomoc, nezbytnou k výkonu jejich činnosti, včetně předvedení psů na požádání na místo (v areálu konání akce) určené pracovníkem provádějícím dozor.

Článek 10

Poučení osob o ochraně psů

(1) Pořadatel provede poučení osob, které se aktivně zúčastní veřejného vystoupení nebo svodu psů o tom, jak mají manipulovat se psy, připravovat pomůcky nebo jiné vybavení a seznámí je se zásadami zabezpečení pohody a ochrany psů podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, jeho prováděcích předpisů a tohoto Řádu.

(2) Pořadatel zabezpečí zejména, aby:

- a) se psy bylo zacházeno klidně a rozhodně a psi měli zabezpečenou pohodu, nebyli drážděni nebo týráni a bylo minimalizováno riziko jejich poranění,
- b) nepovolané osoby, které nevykonávají službu, neměly přístup do prostor, které jsou vyhrazeny pro veřejné vystoupení nebo svod,
- c) osoby manipulující se psy přistupovaly k nemocnému či poraněnému psu vždy se zvýšenou opatrností, aby zvláštní pozornost věnovaly přístupu ke psům, kteří se projevují jako nebezpeční a při zacházení s nimi byly jistěny další osobou,
- d) při provádění speciálních úkonů, např. veterinárních zákroků, které provádí odborně způsobilá osoba, byl na místě, kde se zákrok provádí, potřebný počet dalších poučených osob,
- e) při provádění zvláštních úkonů u neklidných psů byly použity vhodné prostředky k fixaci psa, nebo podán zklidňující preparát veterinárním lékařem,
- f) osoby manipulující se psy věnovaly zvýšenou pozornost psům v situacích doprovázených hlukem nebo jinými negativními podněty, braly na vědomí

skutečnost, že psi obvykle přicházejí do dosud nepoznaného prostředí, z různých skupin, nejsou na sebe zvyklí, nebo mohou projevit obranné reakce. Zvýšenou péčí je třeba věnovat psům poraněným,

- g) osoby manipulující se psy byly informovány o opatřeních v případě mimořádných opatření (např. útěk psa mimo vyhrazené prostory, požár) a zabezpečily ochranu psů před utrpením a vznikem nebezpečných situací,
- h) všichni zúčastnění potvrdili, že byli pořadatelem seznámeni s předpisy na ochranu zvířat a tímto Řádem.

Článek 11

Důvody k zastavení veřejného vystoupení nebo svodu a vyřazení účastníka a jeho psa z veřejného vystoupení nebo svodu

Pořadatel je oprávněn a povinen:

- a) kontrolovat dodržování Řádu v místě konání akce, vyžadovat od jednotlivých osob plnění povinností stanovených Řádem a při zjištění závad zjednat nápravu,
- b) při důvodném podezření z porušení povinností stanovených zákonem na ochranu zvířat, jeho prováděcími předpisy nebo tímto Řádem z důvodů ochrany psů ukončit činnost v případě nevhodného chování účastníků se psy nebo návštěvníků při veřejném vystoupení nebo svodu zvířat,
- c) zastavit konání veřejného vystoupení nebo svodu při nezpůsobilosti podmínek (terénu, zařízení, vybavení atd.) pro veřejné vystoupení nebo svod, která vyvolala nebo může vyvolat utrpení psů,
- d) stanovit, aby psi, kteří svým chováním ohrožují bezpečnost osob nebo ostatních psů, byli vyřazení z veřejného vystoupení nebo svodu,
- e) zastavit konání veřejného vystoupení nebo svodu při výrazném zhoršení klimatických podmínek, živelné (požár apod.) nebo jiné události, která by mohla způsobit utrpení psů,
- f) vyloučit psa z veřejného vystoupení nebo svodu v případě, že by se u tohoto psa projevil příznak nemoci, stresu či jiné negativní příznaky, které by vedly k utrpení psa,
- g) **při důvodném podezření z porušení povinností stanovených zákonem na ochranu zvířat, jeho prováděcími předpisy nebo tímto Řádem průběh svodu až do provedení nápravy zastavit, nebo osobu, která stanovené podmínky porušila napomenout, případně vyloučit a jejího psa z pořádání veřejného vystoupení nebo svodu psů vyřadit; toto porušení oznámit příslušnému orgánu dozoru nad ochranou zvířat (Krajská veterinární správa). Za takové chování se považuje zejména:**
  - použití dopingu, nebo odepření zkoušky na doping,
  - nedostatečné ovládání psa, nebo hrubé zacházení s ním,
  - pokračování v činnosti s poraněným nebo nemocným psem, kterému to působí utrpení,

- použití nedovolených nebo poškozených pomůcek a výstroje psa, které mohou působit psu utrpení,
  - bití psa do hlavy, břicha, pohlavních orgánů a jiných bolestivých míst nebo na uvedená místa působit tlakem, nešetrné údery a kopání psů,
  - používání pomůcek využívajících elektrický impuls nebo chemický účinek,
  - zvedání ležících psů tahem za ušní boltce, končetiny nebo ocas, nebo vlečení za ně,
- h) **pokud nastanou náhlé krajně nepříznivé klimatické podmínky, které jsou újmou pro účastníky (psovody) i psy, je pořadatel povinen po dohodě s rozhodčím (rozhodčími) a veterinární službou akci přerušit, případně i ukončit (např.: silný déšť, sněžení, vichřice, tma, extrémní teplota atd.).**

Čl. 12

9.5. Platnost a účinnost Řádu

- (1) Tento řád je platný pouze ve znění schváleném Ústřední komisí pro ochranu zvířat; změny tohoto Řádu musí být projednány s Ústřední komisí pro ochranu zvířat a být schváleny.
- (2) Tento Řád nabývá platnosti a účinnosti dnem právní moci rozhodnutí o schválení Ústřední komisí pro ochranu zvířat.
- (3) Tento řád nahrazuje a ruší Řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu zvířat a při chovu ze dne 24. 08. 2004, schválený ÚKOZ pod č.j. 26446/2004-11020.

26. 03. 2007 MVDr. Jiří Ohlídál

.....
datum, razítko a podpis žadatele

Řád schválen ÚKOZ dne 03. 04. 2007 pod č.j. 11718/2007-10001.